

RAPORT
z realizacji, w okresie 2017-2018, Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta Ostrołęki na lata 2017-2023

Zgodnie ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostrołęki na lata 2017-2023 co dwa lata dokonywana jest i przekazywana w formie raportu Radzie Miasta Ostrołęki ocena poziomu wdrożenia zapisów strategicznych wraz ze skutkami finansowymi. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych będą podejmowane ewentualne działania korygujące mające na celu aktualizację obowiązującej strategii. Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostrołęki na lata 2017-2023 jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, jest prowadzony przez podmioty odpowiedzialne za realizację strategii w wyznaczonych działaniach. Gromadzone dane pozwalają zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostrołęki na lata 2017-2023, jest następująca:

Miasto Ostrołęka stwarza mieszkańcom możliwości rozwoju, dostrzega ich potrzeby i stara się je zaspokajać. Dążąc do integracji środowiska lokalnego, samorząd miasta podejmuje i realizuje działania mające na celu zapobieganie marginalizacji oraz wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.

Wypełnienie przyjętej misji zostało uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostały wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe.

CEL STRATEGICZNY 1.

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI, MINIMALIZOWANIE SKUTKÓW I SKALI TYCH ZJAWISK W MIEŚCIE.

Cele operacyjne:

- 1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim.**
- 2. Aktywizacja zawodowa mieszkańców na rynku pracy.**
- 3. Przeciwdziałanie rozwarstwieniu społecznemu w mieście.**
- 4. Wspieranie osób i rodzin, które nie są w stanie samodzielnie uchronić się przed bezrobociem i ubóstwem.**
- 5. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.**

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób ubogich i bezrobotnych objętych pracą socjalną, 2017 r. - 1100 rodzin/2634 osób w rodzinach**

2018 r. - 890 rodzin/2162 osób w rodzinach

- **liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,**

2017 r. - 727 rodzin/ w tym 1356 dzieci

2018 r. - 653 rodziny/ w tym 1248 dzieci

- **liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności,**

2017 r. - 94 osoby na kwotę 134.846 zł

2018 r. - 108 osób na kwotę 387 393 zł

Dane pozyskane z POMOST Std (Program generujący), ze sprawozdań MRP i PS - 03 z
udzielonych świadczeń z pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za 2017 r. i
2018 r.

- **liczba osób z rodzin ubogich, którym udzielono schronienia w trudnej sytuacji życiowej oraz doznającym przemocy domowej,**

W 2017 r. ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej skorzystało 15 osób, w tym 5
kobiet i 10 dzieci. Okres zamieszkiwania ogółem przez te osoby wyniósł 732 świadczenia, gdzie
za 1 świadczenie należy przyjąć 1 nocleg dla 1 osoby – 33.300,00 zł.

W 2018 r. ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej skorzystało 6 osób, w tym 4
kobiety i 2 dzieci, ogółem okres zamieszkiwania wyniósł 1 100 świadczeń – 34.000,00 zł.

- **liczba osób bezrobotnych w mieście zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz formy wsparcia osób bezrobotnych,**

W 2017 r. stopa bezrobocia w Mieście Ostrołęka wynosiła 10,40 %

Zarejestrowani bezrobotni: styczeń 2017 r. - **3 291 osób**

grudzień 2017 r. - **2 635 osób**

Formy wsparcia:

- szkolenia,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- staże,
- bony stażowe,
- bony zasiedleniowe,
- prace społecznie – użyteczne,
- środki na działalność gospodarczą,
- doposażenie stanowiska pracy,
- składki ZUS dla spółdzielni socjalnych,
- refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia

W 2018 r. stopa bezrobocia w Mieście Ostrołęka wynosiła 9,20%

Zarejestrowani bezrobotni: styczeń 2018r. - **2 741 osób**

grudzień 2018 r. - **2 302 osoby**

Formy wsparcia:

- szkolenia,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- staże,
- bony zasiedleniowe,
- składki ZUS dla spółdzielni socjalnych,
- badania lekarskie bezrobotnych,
- środki na działalność gospodarczą,
- refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy.

- **liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych,**

2017 r.

1. **„Projekt Razem Łatwiej”**- współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem” Działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno – zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 - **liczba osób 19 – kwota 179 786 zł.**
2. **„Rap- Razem Aktywnie Pozytywnie”** – współfinansowany przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – nowy wymiar 2020” pn. „Nowe horyzonty aktywnej integracji w środowisku lokalnym – animacja, edukacja, aktywizacja na rzecz zmniejszenia wykluczenia społecznego” – edycja 2017 - **liczba osób 12 na kwotę 58 800 zł.**
3. **„Wsparcie edukacyjne społeczności romskiej w Ostrołęce”** – współfinansowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji - **liczba osób 54.**
4. Program dla osób bezrobotnych **„Daj sobie szansę – uwierz w siebie”** – kontynuacja – **liczba osób 342.**
5. Program dla osób bezdomnych **„Pomoc osobom Bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu miasta Ostrołęki – Warto Chcieć”** - kontynuacja – **liczba osób 94.**
  6. Projekt socjalny pn. **„Senior aktywny – Senior Bezpieczny** „ dla osób powyżej 60 roku życia – **liczba osób 26.**
  7. Program Wieloletni **„Senior+”** na lata 2015 – 2020, Moduł II – Zapewnienie Funkcjonowania Dziennego Domu Senior+ - 267.839 zł.

2018 r.

1. **„Projekt Razem Łatwiej”**- współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem” Działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno – zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 – **liczba osób 19 kwota 218 573 zł.**
  2. Wsparcie edukacyjne społeczności romskiej w Ostrołęce – współfinansowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej - **liczba osób 46** – kwota 7.289 zł.
  3. Program Reintegracji społeczności zawodowej osób z problemem uzależnienia od alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – **liczba osób 23**
  4. Program dla osób bezrobotnych **„Daj sobie szansę – uwierz w siebie”** – kontynuacja – **264 osób.**
  5. Program dla osób bezdomnych **„Pomoc osobom Bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu miasta Ostrołęki – Warto Chcieć** - kontynuacja – liczba osób 108
  6. Program Wieloletni **„Senior+”** na lata 2015 – 2020, Moduł II – Zapewnienie Funkcjonowania Dziennego Domu Senior+ - 358.602 zł.
- **liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych.**

2017 r. - 110 osób

2018 r. - 110 osób

Powody przyznania pomocy społecznej

Powód przyznania pomocy	2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
Ubóstwo	1 340	1 097	2 904	2 334
Sieroctwo	2	2	4	6
Bezdomność	94	108	94	108
Potrzeba ochrony macierzyństwa	250	223	1 070	994
Bezrobocie	1 110	890	2 634	2 162
Niepełnosprawność	698	695	1 330	1 277
Długotrwała lub ciężka choroba	1 045	975	2 035	1 863
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	434	398	1 467	1 463
Przemoc w rodzinie	69	48	191	142
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	189	251	297	347
Narkomania	33	21	61	28
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	19	18	30	21
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	7	7	10	12
Sytuacja kryzysowa	3	2	5	4
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Dane pozyskane z rocznego sprawozdania z MRPiPS-03 z udzielnych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za 2017, 2018 rok.

Cel strategiczny 1. Podejmowanie działań w zakresie zapobiegania ubóstwu, bezrobociu i bezdomności, minimalizowanie skutków i skali tych zjawisk w mieście.

Cel operacyjny 1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim

<p>Przedszkole Miejskie Nr 1 1. Zbiórka odzieży dla wielodzietnej rodziny; 2. Udział w akcji „Szlachetna Paczka” i „Góra Grosza”.</p>
<p>Przedszkole Miejskie Nr 8 1. Zorganizowano akcję charytatywną „Dziś gwiazdka zaświeci dla wszystkich dzieci”;</p>

2. Przyłączono się do ogólnopolskiej akcji charytatywnej „Góra grosza”.

Przedszkole Miejskie Nr 9

1. W przedszkolu od kilku lat cyklicznie organizowana jest pomoc dla dzieci z uboższych rodzin z okazji świąt Bożego Narodzenia. Przy współpracy z byłym Zespołem Szkół nr 5 im. Unii Europejskiej - organizowane były paczki dla dzieci;
2. Dzieci korzystały z darmowych wyjść organizowanych przez przedszkole np. do kina;
3. Dzieci korzystały bezpłatnie z wycieczek organizowanych w przedszkolu z okazji Dnia Dziecka;
4. Udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez inne instytucje z występem artystycznym dzieci.

Przedszkole Miejskie Nr 13

1. Zbiórka nakrętek;
2. Udział w akcji „Szlachetna Paczka”.

Szkoła Podstawowa Nr 2

1. Współpraca wychowawców z pedagogiem szkolnym w celu udzielania pomocy materialnej rodzinom najuboższym w formie dofinansowania do obiadów oraz paczek świątecznych;
2. Wychowawcy klas prowadzili zajęcia nt. „Szacunek może mieć wiele znaczeń”, „Pojęcie moralności współczesnego człowieka”, „Lepszy świat przez wolontariat”, „Wolontariat, akcje charytatywne „Warto pomagać”;
3. Udział uczniów w Światowym Dniu Życzliwości i Pozdrowień;
4. Pogadanki na temat „Kulturalnego zachowania w miejscach publicznych”, „Kultura stroju, języka i zachowania”, „Z kim się przyjaźnię i dlaczego”, „Jaki jestem i jaki chciałbym być” „Marzenia - jak je realizować”;
5. Współpraca z organizacjami i instytucjami udzielającymi wsparcia materialnego: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie w Rzekuniu, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, PCK, OPS, Caritas;
6. Systematyczna współpraca z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin;
7. Współpraca z Hospicjum Domowym w Ostrołęce, współorganizacja akcji charytatywnych Caritas- udział społeczności szkolnej w akcjach miejskich.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego korzystali z dofinansowania do podręczników w ramach Programu Rządowego „Wyprawka szkolna”. 9. uczniów otrzymało stypendium Marszałka Województwa Mazowieckiego, zaś jedna uczennica Stypendium Prezesa Rady Ministrów (średnia: 6,00). W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce i GOPS-ami, korzystanie z pomocy pracownika socjalnego w sprawach uczniów i ich rodzin celem finansowania obiadów dla uczniów mających trudną sytuację opiekuńczo – wychowawczą i materialną; w roku 2018 jeden uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego skorzystał z dofinansowania do podręczników w ramach Programu Rządowego „Wyprawka szkolna”. 9. uczniów otrzymało stypendium Marszałka Województwa Mazowieckiego, zaś jeden uczeń Stypendium Prezesa Rady Ministrów (średnia: 6,00). W ramach programu „Podaj dalej” organizowanego przez Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków I LO w Ostrołęce, czterech uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, angażujących się w życie społeczne szkoły otrzymało wsparcie finansowe w postaci stypendium lub bonu upominkowego.
2. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach teatralnych, w pracach Szkolnego Koła Caritas, w akcjach charytatywnych: WOŚP, szlachetna paczka, paczka dla ucznia. Przygotowali występy dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych i SOS-W. Uczniowie pracowali jako wolontariusze. Podejmowali także działalność charytatywną na rzecz pomocy bezdomnym i głodnym zwierzętom (kiemasze i zbiórki) współpracując ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt „Canis” w Kruszewie. Przystąpiono do programu Polskiej Akcji Humanitarnej pn. Szkoła Humanitarna.

Cel operacyjny 2: Aktywizacja zawodowa mieszkańców na rynku pracy

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Podejmowanie działań w zakresie aktywizacji zawodowej uczniów na rynku pracy- współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy- filia w Ostrołęce, Urzędem Statystycznym, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży przy OHP w Ostrołęce;
2. Stała współpraca z wychowawcami OHP w Ostrołęce w zakresie zatrudniania pracowników młodocianych i wspierania młodych matek oraz rodzin ubogich;
3. Działania szkolnego doradcy zawodowego-usługi w zakresie planowania edukacyjno-zawodowego, poradnictwo indywidualne i grupowe dla uczniów szkoły, nawiązywanie kontaktów z potencjonalnymi pracodawcami, współpraca z Izba Rzemiosła, organizacja praktycznej nauki zawodu u pracodawcy w zawodach,
4. Udział młodzieży szkolnej w projektach unijnych w zakresie korzystania z kursów zawodowych, doszkalających, stażach zawodowych: „Fabryka szans na zatrudnienie”, „Rozwój zawodowy szansa na zatrudnienie”;
5. Współpraca z Centrum Kształcenia Zawodowego przy Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Ostrołęce.

Cel operacyjny 3. Przeciwdziałanie rozwarstwieniu społecznemu w mieście.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 4

Zorganizowano wsparcie dla uczniów z najbiedniejszych rodzin w postaci refundacji kosztów zakupu podręczników oraz darmowego ubezpieczenia.

Cel operacyjny 4. Wspieranie osób i rodzin, które nie są w stanie samodzielnie uchronić się przed bezrobociem i ubóstwem

Szkoła Podstawowa Nr 4

Praca pedagoga i psychologa, którzy w ramach obowiązków wykazywali gotowość pomocy i przekazywania informacji o instytucjach udzielających pomocy- odbyły się spotkania z 12 rodzicami, ponadto na korytarzu szkolnym znajdowała się gablota o instytucjach na terenie miasta świadczących pomoc, organizacja pikniku Dzień Rodziny dla całej społeczności szkolnej integrującego wszystkich rodziców.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ostrołęce, korzystanie ze wsparcia psychologa, pedagoga, doradcy zawodowego w zakresie poradnictwa, terapii, wspierania rodzin stosownie do potrzeb.
2. Współpraca ze szkolnym TPD- organizowanie festynów z okazji Dnia Dziecka dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych;
3. Podczas corocznego święta szkoły 5 Pułku Ułanów Zasławskich -organizacja spotkania „Czterech Pokoleń”;
4. Udział młodzieży szkolnej w projektach unijnych w zakresie korzystania z kursów zawodowych, doszkalających, stażach zawodowych.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 4

1. Zaangażowanie się psychologa i pedagoga szkolnego w działalność Samorządu Uczniowskiego w celu przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu uczniów z dysfunkcyjnych rodzin;
2. Prowadzenie przez psychologa/pedagoga treningu komunikacji i umiejętności społecznych – zajęcia warsztatowe w grupie;
3. Udzielanie przez psychologa i pedagogów poradnictwa, konsultacji, wsparcia emocjonalnego uczniom i ich rodzinom;
4. Organizowanie na terenie szkoły spotkań z psychoterapeutą Ośrodka Interwencji Kryzysowej;

5. Udział w zespołach interdyscyplinarnych organizowanych przez PCPR, OIK;
6. Odwiedzanie uczniów w domach rodzinnych oraz przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
7. Zwolnienie z opłat za ubezpieczenie uczniów w trudnej sytuacji materialnej;
8. Pokrycie kosztów udziału w wycieczkach i w wyjściach integracyjno – kulturalnych.

Cel operacyjny 5. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Wsparcie osób i ich rodzin w zakresie dostępu do poradnictwa specjalistycznego;
2. Stała współpraca z Policją w zakresie zapewnienia poczucia bezpieczeństwa, MOPR w zakresie możliwych form pomocy socjalnej;
3. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w zakresie wsparcia rodzin zagrożonych przemocą, chorobą alkoholową.

CEL STRATEGICZNY 2.

WSPIERANIE RODZIN, PODNOSZENIE POZIOMU I JAKOŚCI ICH FUNKCJONOWANIA, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ, DBAŁOŚĆ O KONDYCJĘ ZDROWOTNĄ MIESZKAŃCÓW MIASTA.

Cele operacyjne:

1. **Wzmacnianie potencjału rodzin.**
2. **Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.**
3. **Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.**

Wskaźniki monitoringowe:

- **liczba rodzin objętych pracą socjalną,**

2017 r. - 1852 rodzin/4021 osób w rodzinach

2018 r. - 1584 rodzin/3389 osób w rodzinach

- **liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny,**

2017 r. - 88

2018 r. - 82

- **liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego**

2017 r. - 181

2018 r. - 163

- **liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin**

rok szkolny 2016/2017 – Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna

Prelekcje dla rodziców-16 spotkań (Integracja sensoryczna w domu i przedszkolu, Adaptacja przedszkolna dziecka 3-letniego, Zachowania trudne u dzieci, Wpływ nowoczesnej technologii na rozwój, wychowanie i zdrowie dzieci, Jak przygotować dziecko do przedszkola, Gotowość szkolna, Sprawność ręki u dziecka a powodzenie w nauce pisania, Dojrzałość emocjonalno-społeczna dzieci 6-letnich).

Warsztaty dla rodziców:

- „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, I edycja 10 spotkań. Spotkania miały na celu rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, uczenie się sposobów skutecznej komunikacji w rodzinie, kształtowanie prawidłowych relacji z dziećmi, poszukiwanie efektywnych rozwiązań wychowawczych, przeciwdziałanie przemocy domowej.
- Warsztaty Umiejętności Wychowawczych dla rodziców nastolatków „Jak porozumieć się z Nastolatkiem czyli Rodzicu chcesz mieć rację, czy relację?” - cykl 6 spotkań.

- „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci”- 8 spotkań.
- „Stymulowanie rozwoju małych dzieci w wieku od 0 do 3 lat”.
- „Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu i przedszkola dla rodziców 6-latków”.
- Grupa wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością. Tematyka spotkań: Trening czystości, Samodzielne spędzanie wolnego czasu, Rozwijanie samodzielności dzieci. Zajęcia dla dziadków i babć dzieci z niepełnosprawnością „Wyjątkowy wnuczek, wyjątkowa wnuczka Łączna liczba uczestników warsztatów dla rodziców -309.
- Spotkanie zorganizowane przez specjalistę Poradni dla rodziców z całego miasta Ostrołęki z autorem książki „Komputerowy Ćpun” na temat „Jak chronić dziecko przed nałogowymi zachowaniami?”, dyskusja w grupie rodziców, specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nauczycieli i wychowawców oraz policjanta z Prewencji z KMP- w Gimnazjum nr 1.
- Spotkanie dla matek „Jestem z Ciebie dumna! Dasz radę!” na terenie Poradni oraz rodziców dzieci z PM nr 17.
- Zorganizowanie przez pracowników Poradni we współpracy z rodzicami dzieci z autyzmem zrzeszonymi w Klubie Rodziców JiM Ostrołęka Konferencji dla rodziców i nauczycieli nt. „Droga z Autyzmem do Dorosłości”. Wygłoszenie przez specjalistów Poradni wykładu na konferencji „Terapia dziecka z autyzmem a funkcjonowanie w życiu dorosłym” – OCK Ostrołęka.
- Udział specjalistów Poradni w Akcji „Polska na niebiesko. Autyzm. Poznaj zanim ocenisz” oraz Niebieskim Marszu z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu na zaproszenie Klubu Rodziców JiM w Ostrołęce. Zorganizowanie w Poradni punktu konsultacyjnego na cykliczne dyżury rodziców dzieci z autyzmem.
- Dyżury konsultacyjne specjalistów Poradni zorganizowane dla rodziców na terenie przedszkoli i szkół miejskich- PM Nr 7, PM nr 8, Przedszkole „Bajeczka”, SP nr 10, ZSZ Nr 3, ZS nr 4 oraz podczas „Festynu Rodzinnego” w SP nr 1, „Pikniku Dworcowego” na Osiedlu Stacja.
- Przeprowadzenie w Poradni akcji edukacyjnej dla rodziców i opiekunów dzieci z okazji Światowego Dnia Moczenia Nocnego u dzieci.
- Działalność edukacyjno-informacyjna- przygotowanie gazetek dla klientów Poradni na temat: Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, Wpływ aktywności fizycznej na zdrowie psychiczne i zdolności poznawcze, Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Światowy Dzień Książki dla Dzieci, Rozwijanie kompetencji czytelniczych dzieci i młodzieży, Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną, Rodzina receptą na kryzys, promowanie kampanii społecznej skierowanej do mężczyzn o roli ojcostwa „Fajnie Być Tata!”, kampanii z okazji Narodowego Dnia Życia, Dzień bez komputera (Akcja 72 h bez telefonu i internetu- bądź offline...), Dzień bez papierosa, Czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi i uzależnieniami behawioralnymi u dzieci i młodzieży, Kształtowanie postaw, wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.
- Współpraca z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej Oddziałem Wojewódzkim Ośrodka Adopcyjnego w Ostrołęce – spotkanie specjalisty Poradni z kandydatami na rodziców adopcyjnych.

Rok szkolny 207/2018 – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- Prelekcje dla rodziców-10 spotkań (Emocje i konflikty z rówieśnikami w wieku przedszkolnym, Gotowość szkolna, Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci, Rozwój społeczno-emocjonalny dziecka w wieku przedszkolnym, Jak „dogadać się” z dzieckiem - dla rodziców zastępczych, Adaptacja dziecka 3-letniego w przedszkolu, Adaptacja przedszkolna, Zaburzenia integracji sensorycznej, Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu i przedszkolu, Dojrzałość szkolna oraz zachowania trudne u dzieci).
- Warsztaty dla rodziców:

- „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, 2 edycje (razem 15 spotkań). Spotkania miały na celu rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, uczenie się sposobów skutecznej komunikacji w rodzinie, kształtowanie prawidłowych relacji z dziećmi, poszukiwanie efektywnych rozwiązań wychowawczych, przeciwdziałanie przemocy domowej.

- „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci”- 2 edycje razem 16 spotkań.

Łączna liczba uczestników zajęć -237.

Spotkania dla rodziców dzieci objętych Treningiem Umiejętności Społecznych – 2 spotkania oraz Treningiem Pewności Siebie- 2 spotkania (zajęcia, podczas których opiekunowie poznają sposoby pomocy dziecku w sytuacji bycia ofiarą przemocy, oraz interwencji w sprawie przemocy w szkole, dają możliwość wymiany doświadczeń z innymi rodzicami).

- **liczba rodzin objętych wsparciem finansowym i rzeczowym**

2017 r. - 1865 rodzin/4011 osób w rodzinach – 6.261.735 zł

2018 r. - 1713 rodzin/3683 osób w rodzinach – 5. 649.246 zł.

W ramach pomocy w formie schronienia OIK zabezpieczał przyjętym osobom pierwszy posiłek (suchy prowiant) zarówno w 2017 i 2018r. Koszt wyniósł w 2017 r. - 500,00 zł i w 2018 r. - 500,00 zł.

- **liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad**

2016/2017 r. - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna – 805 osób, którym udzielono porad (porady psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne dotyczące wsparcia rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych dzieci, rozwijania zdolności dziecka, pomocy dziecku z trudnościami w nauce, z niepełnosprawnościami, problemami w zachowaniu, problemami emocjonalnymi, lękowymi, chorobami przewlekłymi, uzależnieniem od komputera, sytuacjami kryzysowymi np. po śmierci osób w rodzinie itp.) Większość terapii psychologicznych dzieci w Poradni odbywała się w obecności rodziców/opiekunów. Miało to na celu wzmocnienie oddziaływań terapeutycznych, wdrożenie metod pracy w domu/placówce oświatowej oraz ujednolicenie oddziaływań wychowawczych.

2017/2018 r. - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - 749 osób, którym udzielono porad w sprawach trudności edukacyjnych i wychowawczych dzieci oraz wsparcia rodziny.

Rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży mogli korzystać z porad specjalistów w Poradni, na terenie placówek (PM Nr 7, PM Nr 8, PM Nr 9, PM Nr 17, PM Nr 18) oraz w ramach różnorodnych wydarzeń społecznych organizowanych przez różne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny (terenowe punkty konsultacyjne).

2017 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Dla 30 małżeństw lub związków partnerskich (209 osób w rodzinach) prowadzono terapię małżeńską lub mediacje dot. m.in. właściwego wypełniania ról rodzicielskich. Specjaliści OIK wsparli 45 rodzin, w których wystąpiły problemy wychowawcze z dziećmi oraz konflikty rodzinne.

2018 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Dla 12 małżeństw lub związków partnerskich (74 osób w rodzinach) prowadzono terapię małżeńską lub mediacje dot. m.in. właściwego wypełniania ról rodzicielskich. Specjaliści OIK wsparli 30 rodzin, w których wystąpiły problemy wychowawcze z dziećmi oraz konflikty rodzinne.

- **liczba osób objętych pomocą terapeutyczną,**

2017 r. - 0

2018 r. - 17 osób

2016/2017 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Większość terapii psychologicznych dzieci w Poradni odbywała się w obecności rodziców/opiekunów. Miało to na celu wzmocnienie oddziaływań terapeutycznych, wdrożenie metod pracy w domu/placówce oświatowej oraz ujednolicenie oddziaływań wychowawczych.

Mediacje prowadzone przez psychologa- 3 rodziny.

2017/2018 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

W ramach terapii psychologicznej odbyły się terapie 2 rodzin.

Większość terapii psychologicznych dzieci w Poradni odbywała się w obecności rodziców/opiekunów. Miało to na celu wzmocnienie oddziaływań terapeutycznych, wdrożenie metod pracy w domu/placówce oświatowej oraz ujednolicenie oddziaływań wychowawczych.

Mediacje prowadzone przez psychologa- 4 rodziny.

2017 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Z pomocy terapeutycznej w OIK skorzystało **282** osoby z podejrzeniem wystąpienia choroby alkoholowej i **32** osoby z innymi uzależnieniami oraz **168** osób współuzależnionych.

2018 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Z pomocy terapeutycznej w OIK skorzystało **164** osoby z podejrzeniem wystąpienia choroby alkoholowej i **30** osoby z innymi uzależnieniami oraz **202** osób współuzależnionych.

- **liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie,**

2016/2017 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- „Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” realizowana przez specjalistów Poradni.

Tablica z materiałami informacyjno-edukacyjnymi w Poradni oraz stronie internetowej naszej placówki dotycząca kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”.

- Udział specjalistów Poradni w Miejskim Dniu Szkoły bez Przemocy „Otwórz serce na innych” realizowany przez SP Nr 5.

2017/2018 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- W ramach „Kampanii 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” spotkanie dla przedstawicieli instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny oraz policjanta z Wydziału Prewencji w KMP w Ostrołęce, gdzie przedstawiono procedurę Niebieskiej Karty i Żółtej Kartki oraz dotychczasowe działania Poradni w ramach trzyletniej kampanii.

Tablica z materiałami informacyjno-edukacyjnymi w Poradni oraz stronie internetowej naszej placówki dotycząca kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”.

- Udział specjalistów Poradni w X Miejskim Dniu Szkoły bez Przemocy odbywający się pod hasłem: „Nie wszystko przyjmuję! Myślę i weryfikuję! Trzymam kulturę szacunku w sieci” realizowany przez SP Nr 5 (przeciwdziałanie uzależnieniom od mediów elektronicznych oraz cyberprzemocy).

2017 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

W szkołach podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych przeprowadzono akcję profilaktyczno-informacyjno-edukacyjną poprzez rozprowadzanie ulotek dotyczących działalności OIK oraz zajęcia profilaktyczne. W zajęciach na temat: „Przemoc na randce” wzięło udział 85 uczniów. W pogadankach na tematy: „Bezpieczne partnerstwo”; „Choroba alkoholowa”; „Przemoc domowa”; „Krok po zdrowie, wszystko zaczyna się w głowie” uczestniczyło 363 uczniów.

Przeprowadzono prelekcje na tematy: „Dorastanie do miłości. Co to znaczy chodzenie ze sobą?” oraz „Jak budować relacje z innymi, rozwiązywać konflikty, gdzie szukać pomocy

w trudnych sytuacjach”, w których brało udział 65 osób. W ramach projektu socjalnego „Jesteśmy z Wami” prowadzonego przez Dom Pomocy Społecznej w Ostrołęce, psycholog - terapeuta uzależnień zatrudniony w OIK przeprowadził dla 7 osób spotkanie edukacyjne na temat uzależnień. Spotkanie odbyło się w OIK. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w związku z realizacją projektu socjalnego pn.: „Senior aktywny-Senior bezpieczny” zaprosili do współpracy psychologa OIK, który przeprowadził dwa spotkania dla seniorów na temat przemocy w rodzinie. W spotkaniach uczestniczyło 19 osób. Na prośbę uczestników Dziennego Domu Pobytu Seniora „U św. Antoniego” w Ostrołęce psycholog OIK prowadził cotygodniowe spotkania. Łącznie w działaniach profilaktyczno-edukacyjnych uczestniczyło 539 osób.

2018 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Psycholodzy OIK prowadzili zajęcia profilaktyczne na tematy: „Przemoc domowa” „Przemoc w rodzinie”, „Choroba alkoholowa w kontekście przemocy w rodzinie”, „Warsztaty dotyczące przemocy”, „Zdrowy związek”, „Profilaktyka depresji”, „Psychologiczno-społeczne oraz formalno-prawne aspekty w przypadku nieplanowanej ciąży”, „Bezpieczna randka”, „Bezpieczna randka, bezpieczne partnerstwo”, „Uzależnienie od gier komputerowych”. Łącznie w roku 2018 w działaniach profilaktyczno-edukacyjnych uczestniczyło 1459 uczniów i 10 rodziców (67 godzin lekcyjnych).

- **liczba interwencji przeprowadzonych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach programu „Niebieska Karta”,**

2017 r. - W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. wszczęto 91 procedur „Niebieskie Karty” 73 procedury założone były przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce, 8 założonych przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, 10 założonych przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W 11 rodzinach procedura była wszczynana dwukrotnie. W 57 rodzinach procedura była kontynuowana z roku 2016. Grupy Robocze na 383 spotkaniach dokonywały diagnozy przypadków i wspólnie z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc w rodzinie ustalały plan pomocy dla rodziny. Łącznie w 2017 r. było prowadzonych 148 „Niebieskich Kart” - procedur dla rodzin, w których wystąpiło uzasadnione podejrzenie występowania przemocy domowej. W 2017 r. zostały zamknięte 83 „Niebieskie Karty” z powodu: - ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

2018 r. - W okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. wszczęto 63 procedury „Niebieskie Karty”, w tym: 54 założone przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce, 4 założone przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, 4 założone przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej, 1 założona przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwinie. W 19 rodzinach procedura była wszczynana dwukrotnie. W 65 rodzinach procedura była kontynuowana z roku 2017. Łącznie w 2018 r. było prowadzonych 128 „Niebieskich Kart” - procedur dla rodzin, w których wystąpiło uzasadnione podejrzenie występowania przemocy domowej. Grupy Robocze na 365 spotkaniach dokonywały diagnozy przypadków i wspólnie z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc w rodzinie ustalały plan pomocy dla rodziny.

- **liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,**

W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w 2017 r. pomocą objęto 412 osób, w tym: 240 kobiet (w tym 10 po 65 roku życia); 148 mężczyzn (w tym 1 w wieku powyżej 65 roku życia) i 24 dzieci.

W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w 2018 r. pomocą objęto 379 osób: w tym: 134 kobiety (w tym 1 niepełnosprawna i 1 starsza); 112 mężczyzn (w tym: 5 niepełnosprawnych i 1 starszy); 133 dzieci (w tym: 1 niepełnosprawne).

- **liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.**

2016/2017 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- Udział specjalistów Poradni w miejskich obchodach Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem (dyżur w ramach terenowego punktu konsultacyjnego).
- Spotkanie dla rodziców z dietetykiem na temat zdrowego odżywiania dzieci i młodzieży w Poradni.

2017/2018 r. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- Udział specjalistów Poradni w miejskich obchodach Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem (dyżur w ramach terenowego punktu konsultacyjnego).
- Wykład psychologa „O czym warto pamiętać wychowując” prezentujący programy profilaktyki i promocji zdrowia „Przyjaciele Zippiego” i „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” w Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce.

2017 r. i 2018 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Psycholog OIK prowadziła cotygodniowe pogadanki tematyczne dla 19 osób z Dziennego Domu Pobytu Seniora „U św. Antoniego” w Ostrołęce. Była również możliwość skorzystania raz w tygodniu z porad lekarza psychiatry.

Cel strategiczny 2. Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu i jakości ich funkcjonowania, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej, dbałość o kondycję zdrowotną mieszkańców miasta.

Cel operacyjny 1. Wzmacnianie potencjału rodzin

<p>Przedszkole Miejskie Nr 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacje na tablicy ogłoszeń na temat „Roli rodziców w wychowywaniu dziecka w wieku przedszkolnym”; 2. Ulotki informacyjne z zakresu pozytywnych metod wychowawczych i wpływu relacji w rodzinie na zachowania dziecka i ich prawidłowy rozwój; 3. Informacje zamieszczane na stronie internetowej dotyczących wychowywania małych dzieci; 4. Współpraca z Sądem Rejonowym; 5. Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas” edukacja antynikotynowa.
<p>Przedszkole Miejskie Nr 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja charytatywna „Szlachetna paczka”; 2. Włączenie się w rozproszony kalendarzy, z których dochód przeznaczony był na operację Szymona W.; 3. Włączenie się do ogólnopolską akcją charytatywną „Góra grosza”; 4. Włączenie się w akcję charytatywną „Zakręcamy dla Hani” – zbiórka plastikowych nakrętek z przeznaczeniem na leczenie i rehabilitację chorej dziewczynki; 5. Akcja charytatywna „Gramy dla Szymona” – organizacja meczu piłki nożnej połączonego ze sprzedażą ciast upieczonych przez rodziców dzieci i pracowników przedszkola – pozyskane środki finansowe przekazano na operację chłopca – Szymona W.; 6. Koncert charytatywny „Gramy dla Szymona” połączony z aukcją, z której dochód przekazano na operację Szymona W.; 7. Akcja „Kuferek dla Szymona” – internetowa sprzedaż przedmiotów pozyskanych od darczyńców – dochód przekazano na operację Szymona W.; 8. Współpraca z TPD – „List do św. Mikołaja” – wskazanie przez nauczycieli z grup dzieci z rodzin potrzebujących w celu otrzymania wymarzonego prezentu od Mikołaja.
<p>Przedszkole Miejskie Nr 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w warsztatach pt. „Cyberprzemoc” prowadzonych przez funkcjonariusza Policji w Ostrołęce;

2. Organizowanie konsultacji, warsztatów dla dzieci i rodziców ze specjalistami z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Ostrołęce na temat „Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu rodzinnym i przedszkolu”.

Przedszkole Miejskie Nr 8

W ramach prowadzenia działań edukacyjnych dla rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich przeprowadzono 8 prelekcji dla rodziców.

Przedszkole Miejskie Nr 13

1. Prelekcje dla rodziców prowadzone przez pracowników PP-P ;
2. Konsultacje dla rodziców udzielane przez psychologa i pedagoga;
3. Informacje zamieszczane na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń dotyczące Praw Dziecka;
4. Współpraca z Kuratorami;
5. Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas” edukacja antynikotynowa”;
6. Umieszczanie na tablicy ogłoszeń artykułów dotyczących „ Roli rodziców w wychowywaniu dziecka w wieku przedszkolnym”.

Przedszkole Miejskie Nr 15

1. Podejmowano działania edukacyjne dla rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich;
2. Prowadzono rozmowy indywidualne z rodzicami na temat potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym, rozwiązywania konfliktów w grupie rówieśniczej, ustalano zasady postępowania z dziećmi.
3. Kierowano rodziców do MOPR celem uzyskania dofinansowania obiadów dla dzieci uczęszczających do przedszkola.

Szkoła Podstawowa Nr 1

1. Organizacja spotkań ze specjalistami na temat zagrożeń cyberprzestrzeni – prelekcje dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
2. Organizacja spotkania z autorem książki „Komputerowy ćpun”;
3. Zebrania z rodzicami;
4. Konsultacje i porady z nauczycielami, specjalistami;
5. Organizowanie spotkań z pracownikami w ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną;
6. Przedstawienie rodzicom oferty warsztatów dla rodzin w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej;
7. Udzielanie wsparcia psychologicznego;
8. Pedagog i psycholog monitorował na bieżąco sytuacje uczniów, kierowane były pisma do sądu, wydziału d.s. nieletnich Komendy Miejskiej Policji;
9. Współpraca w ramach wymiany informacji na temat rodzin wymagających wsparcia z Kuratorami, Asystentami, współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, wizyty domowe, stałe kontakty z rodzicami i wychowawcami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie;
10. Objęcie indywidualną pomocą dzieci; spotkania z pedagogiem i psychologiem udzielanie porad i wsparcia rodzicom;
11. Informowanie rodziców o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia na terenie miasta;
12. Podejmowanie licznych działań promujących aktywny sposób spędzania czasu poprzez liczne akcje profilaktyczne, koła zainteresowań, SKS-y, udział w Biegu Mikołajkowym i Crossie Szalonego Kurpsia, Akcja „Biegnij z Jedyńką”;
13. Zachęcanie młodzieży do postaw prospołecznych i wolontariatu poprzez angażowanie w działalność Szkolnego Koła Wolontariatu;
14. Koło dziennikarskie, taneczne, regionalne.

Szkoła podstawowa Nr 2

1. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;

2. Rozpoznawanie potrzeb środowiska rodzinnego, informowanie rodziców o adresach instytucji specjalistycznych, na bieżąco informowanie o postępach uczniów i przejawianych trudnościach;
3. Wspieranie kompetencji wychowawczych rodziców.

Szkoła Podstawowa Nr 4

1. Prowadzona była edukacja indywidualna oraz zbiorowa rodziców przez wychowawców oraz pedagoga/psychologa nt. podnoszenia kompetencji rodziców w zakresie wychowania dzieci;
2. Odbywały się spotkania z pedagogiem/psychologiem.

Szkoła Podstawowa Nr 10

1. Podejmowanie działań edukacyjnych dla rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich:

- zebrania z rodzicami,

- udział rodziców, opiekunów w spotkaniach psychoedukacyjnych organizowanych przez szkołę dotyczących alternatywnych metod wychowawczych oraz psychospołecznych uwarunkowań wpływających na rozwój dziecka,

- organizacja spotkań ze specjalistami (pedagog, psycholog, psychoterapeuci) z uwzględnieniem roli rodziny, kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich w wychowaniu dziecka,- konsultacje, porady z nauczycielami, specjalistami szkolnymi, dyrekcją szkoły w zakresie wywiązywania się z ról rodzicielskich,

- udzielanie wsparcia psychologicznego;

2. Wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych:

- wymiana informacji między Sądem rodzinnym i Kuratorami sądowymi, a szkołą o rodzinach wymagających wsparcia w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych,

- objęcie indywidualną pomocą psychologiczno-pedagogiczną dzieci, prowadzenie rozmów i udzielanie porad rodzicom,

- kierowanie wniosków do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej w celu zbadania sytuacji rodzinnej uczniów,

- podejmowanie działań interwencyjnych we współpracy dzielnicowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, z Placówką Pieczy Zastępczej „Korczakówka”,

- w codziennej pracy szkoły rodzicom udzielane są wyczerpujące informacje o funkcjonujących w Ostrołęce podmiotach udzielających wsparcia w kwestiach opiekuńczo- wychowawczych.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Zorganizowanie szkolenia dla rodziców na temat: „Trendy wśród młodzieży związane z używaniem substancji psychoaktywnych”. Indywidualne rozmowy z rodzicami na temat ich dzieci, pojawiających się kłopotów i środków zaradczych, samopoczucia w szkole, stanu zdrowia, możliwości skorzystania z pomocy specjalistów, przyczyn wysokiej absencji ucznia, ustalanie wspólnych działań;

2. Indywidualne rozmowy z rodzicami na temat ich dzieci, pojawiających się kłopotów i środków zaradczych, samopoczucia w szkole, stanu zdrowia, możliwości skorzystania z pomocy specjalistów, przyczyn wysokiej absencji ucznia, ustalanie wspólnych działań. Szkolenie dla rodziców klas pierwszych nt. „Bezpieczeństwo w sieci”;

3. W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce i GOPS-ami, korzystanie z pomocy pracownika socjalnego w sprawach uczniów i ich rodzin celem finansowania obiadów dla uczniów mających trudną sytuację opiekuńczo – wychowawczą i materialną.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Edukacja rodziców podczas porad i konsultacji u pedagoga szkolnego, doradcy zawodowego, dyrektora szkoły, wychowawców i nauczycieli w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, budowania pożądanych relacji rodzic - dziecko;
2. Organizacja szkoleń dla rodziców dotyczących świata wartości, bezpiecznego poruszania się w wirtualnej rzeczywistości i uczenia się prawidłowych relacji z drugim człowiekiem/ rodzicem/ dzieckiem;
3. Udział młodzieży w spektaklach profilaktycznych;
4. Szkolenia dla rady pedagogicznej z zakresu: „Mediacji i trudnych rozmów z rodzicami”, „Jak wspierać rozwój osobowy uczniów”;
5. Realizacja tematów na godzinach wychowawczych dotyczących czynników wpływających na budowanie pozytywnych relacji, postaw społecznych w tym więzi rodzinnych;
6. Wskazywanie i kierowanie rodzin niewydolnych wychowawczo do skorzystania z warsztatów „Szkoła dla rodziców,, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrołęce, porady i konsultacje u pedagoga szkolnego, szkolnego doradcy zawodowego;
7. Spotkania w klasach z psychologiem z OIK w Ostrołęce nt. idei rodzicielstwa zastępczego, „Okna Życia”, trudne związki. Działaniami objęto uczennice klas fryzjerskich;
8. Kierowanie rodzin do instytucji udzielających pomocy finansowej i rzeczowej;
9. Pomoc młodocianym matkom, przy współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrołęce, w kontynuowaniu nauki i powrocie do szkoły.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 3

1. Zorganizowano trzydniową wycieczkę profilaktyczno – terapeutyczną do Torunia dla uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną;
2. Udział psychologa i pedagogów w szkoleniach m.in.: „Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły i placówki – diagnoza, budowa, aspekty praktyczne”;
3. Zorganizowano spotkanie z funkcjonariuszem Policji dla rodziców i nauczycieli;
4. Zorganizowano koncert profilaktyczny;
5. Zorganizowano spotkanie z autorem książki pt. „Komputerowy ćpun”;
6. Prezentacja filmów edukacyjno – profilaktycznych z serii „Nie zamykaj oczu” oraz „Lekcje przestrogi”;
7. Ekspozycja przez psychologa i pedagogów gazetki, w których zamieszczane są materiały własne, przedruki, informacje z dziedziny psychologii i pedagogiki m.in. treści dotyczące rozwiązywania problemów wieku dorastania, walki ze stresem. Zamieszczone są także informacje oraz adresy dotyczące placówek udzielających pozaszkolnej pomocy psychologicznej;
8. Indywidualna praca pedagogów i psychologa (poradnictwo, konsultacje, indywidualne spotkania z uczniami i rodzicami) o charakterze socjoterapeutycznym;
9. Zorganizowanie wydarzeń i akcji promujących zdrowy styl życia: „Akcja informacyjna dotycząca raka piersi”, „Łączy nas krew, która ratuje życie”, „Wiosennie, zdrowo, i kolorowo” - szkolna akcja informacyjna nt. zdrowego żywienia.

Cel operacyjny 2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej

Przedszkole Miejskie Nr 1

1. Informacje dla rodziców w zakresie procedury „Niebieska Karta”;
2. Popularyzowanie wśród rodziców wiedzy na temat praw dziecka i konieczności ich respektowania przez dorosłych, informacje o funkcjonujących w Ostrołęce instytucjach udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy.

Przedszkole Miejskie Nr 8

W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie

przedszkole wzięło udział w akcji propagującej życie wolne od uzależnień. W ramach akcji, przeprowadzono następujące działania:

- w każdej grupie wiekowej odbył się cykl zajęć profilaktycznych o tematyce uzależnień,
- w kąciaku „Mamo Tato przeczytaj” nauczyciele umieszczali informacje, ulotki i artykuły poruszające problematykę uzależnień,
- zorganizowano wystawę plakatów pt. „Życie wolne od uzależnień” wykonanych przez dzieci z udziałem rodziców.

Przedszkole Miejskie Nr 13

Uświadamianie rodziców na temat praw dziecka i konieczności ich respektowania przez dorosłych, informowanie o instytucjach udzielających wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Lawowa Nr 1

Wdrożenie i realizacja: Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz Szkolnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Szkoła Podstawowa Nr 2

1. Opracowanie i udostępnienie wykazu nt. Placówek, w których można uzyskać pomoc na terenie miasta Ostrołęki;
2. Organizacja warsztatów dla uczniów prowadzonych przez trenera z Małopolskiego Centrum Profilaktyki o tematyce: „Radzenie sobie z konfliktami”, „Integracja w grupie”, „Przemoc”;
3. Uczniowie klas I – IV uczestniczyli w spektaklu Studio artystyczne „AKADA” - „Wiara w siebie może wszystko czyli skarbów wysypisko”;
4. Stowarzyszenie Kurpiowskie Inspiracje - warsztaty tworzenia świątecznych ozdób (pieczenia pierników);
5. Udział pedagoga szkolnego w spotkaniach Grupy Roboczej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej;
6. Współpraca z instytucjami miejskimi.

Szkoła Podstawowa Nr 4

1. Na korytarzu szkolnym była informacja o miejscach pomocy na terenie miasta;
2. Na stronie szkoły jest link do karty praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
3. Pedagog brał udział w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego w OIK;
4. Prowadzone były zajęcia z uczniami nt. profilaktyki uzależnień - we wszystkich klasach, do rodziców przygotowana została ulotka informacyjna nt. uzależnień dzieci i młodzieży.

Szkoła Podstawowa Nr 10

Wdrożenie i realizacja: Programu Wychowawczo – Profilaktycznego oraz Szkolnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Realizacja zajęć dla klas pierwszych z zakresu profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych wg programu „Wybierz sam” oraz dla rodziców nt. Trendy wśród młodzieży związane z używaniem substancji psychoaktywnych, organizacja koncertu profilaktycznego dla uczniów ANTYMINA;
2. W szkole realizowano profilaktyczne zajęcia edukacyjne;
3. Wspomaganie uczniów w planowaniu kariery zawodowej, m.in. spotkania młodzieży z doradcami zawodowymi z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, warsztaty kariery z doradcami zawodowymi WUP, Mini przedsiębiorstwa, spotkania z absolwentami studiującymi i pracującymi, przedstawicielami uczelni wyższych, udział w targach pracy organizowanych przez OHP, w Targach Edukacyjnych, Salonie Maturzystów „Perspektyw”, w warsztatach z zakresu kształcenia w niektórych zawodach w ramach Europejskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Diagnoza środowiska szkolnego dotycząca podejmowanych zachowań ryzykownych przez młodzież;
2. Porady i konsultacje u pedagoga szkolnego;
3. Wsparcie uczniów i ich rodzin dotkniętych przemocą domową, kierowanie do instytucji wspierających;
4. Uruchomienie procedury Niebieskiej Karty;
5. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych NOE;
6. Szkolna kampania informacyjno - edukacyjno „Stop przemocy. Zareaguj!”;
7. Spotkania w klasach dotyczące przemocy domowej i rówieśniczej z psychologiem z OIK w Ostrołęce;
8. Szkolenie z zakresu edukacji prawnej i nieodpłatnej pomocy prawnej;
9. Udział w koncercie profilaktycznym „Ku wolności”;
10. Warsztaty z zakresu nowych środków psychoaktywnych z terapeutą uzależnień;
11. Realizacja programu profilaktycznego „Smaki życia. Debata o dopalaczach”.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 4

Plan Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły obejmował cały wachlarz działań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz profilaktyki prozdrowotnej, m. in. warsztaty, spotkania z pielęgniarką, pedagogiem i terapeutami. Plan wychowawczo – profilaktyczny realizowano systematycznie przez cały rok szkolny.

Cel operacyjny 3. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Przedszkole Miejskie Nr 1

1. Prowadzenie zajęć wychowawczo-dydaktycznych z zakresu wychowania zdrowotnego;
2. Zajęcia dla dzieci prowadzone przez specjalistę PP-P „Promocja zdrowego stylu życia”, Profilaktyka w cyberprzestrzeni”;
3. Organizacja spotkań edukacyjnych z przedstawicielami służby zdrowia;
4. Realizacja innowacji pedagogicznej „Gimnastyka ważna sprawa - prawidłowa postawa”.

Przedszkole Miejskie Nr 8

W ramach promowania zdrowia, zdrowego stylu życia i prowadzenia profilaktyki zdrowotnej w przedszkolu podejmowano następujące działania:

1. Instruktaż oraz ćwiczenia praktyczne dla dzieci w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w wykonaniu uczniów ze Szkolnego Koła PCK z ZSZ nr 4 w Ostrołęce;
2. Wycieczka do Apteki w celu poznania wyglądu i wyposażenia apteki oraz poznania pracy aptekarza;
3. Udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym „Zdrowo jem, więcej wiem”;
4. Zorganizowanie międzyprzedszkolnego konkursu plastycznego pt. „Przedszkolak dobrze wie, jak o zdrowie i bezpieczeństwo troszczyć się”;
5. Zorganizowanie międzygrupowego konkursu pod hasłem „Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki”;
6. Udział w „Festiwalu Piosenki o Zdrowiu” zorganizowanym przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Ostrołęce;
7. Wycieczka do gabinetu stomatologicznego;
8. Spotkanie z pielęgniarką;
9. Udział w konkursach organizowanych przez miejskie przedszkola o tematyce zdrowia, zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowotnej.

Przedszkole Miejskie Nr 13

1. Promowanie zdrowego stylu życia podczas codziennych zajęć wychowawczo-dydaktycznych oraz organizacji konkursów o powyższej tematyce „ Jestem bezpieczny bo wiem, że zdrowo jem”, „Moja piramida żywności”;

2. Zajęcia dla dzieci prowadzone przez dietetyka, intendenta;
3. Organizacja konsultacji dla rodziców i nauczycieli z dietetykiem.

Przedszkole Miejskie Nr 15

1. We współpracy z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej realizowano program profilaktyczny „Czyste powietrze wokół nas”;
2. Organizowano konkursy plastyczne („Zamiast dymka witaminka”, „Apetyt na zdrowie”);
3. Wychowankowie uczestniczyli w konkursach dotyczących promocji zdrowia organizowanych przez inne przedszkola;
4. Odbyły się spotkania z policjantem, pielęgniarką;
5. Organizowano wycieczki do Straży Pożarnej, przychodni lekarskiej, gabinetu stomatologicznego;
6. Realizowano treści programowe poprzez organizację zajęć na temat: „Dbam o bezpieczeństwo”, „Piramida zdrowego żywienia”, „Dbam o porządek i higienę”, „Jak dbać o słuch?”, „Jak ubierać się na wiosnę?”.

Przedszkole Miejskie Nr 16

1. Podejmowano na bieżąco działania wyrabiające nawyki higieniczne, zdrowotne, aktywnego spędzania czasu wolnego;
2. Organizowano spotkania z pielęgniarką, lekarzem, sportowcem;
3. Wizyta w gabinecie stomatologicznym w Szkole Podstawowej Nr 6;
4. Wprowadzono od września 2018 r. „samodzielnych piątków”, gdzie dzieci indywidualnie przygotowują sobie kanapki z udostępnionych produktów;
5. Udział dzieci w konkursach promujących zdrowy styl życia, organizowanych w przedszkolach na terenie miasta: „Promuję zdrowie, niech każdy się dowie” (PM Nr 10), spartakiada sportowa pod hasłem „Przedszkolak sprawny, zdrowy do zabawy zawsze gotowy”;
6. Udział dzieci i rodziców w konkursach organizowanych w przedszkolu (konkurs fotograficzny „Sportowa Rodzina”);
7. Konkurs pod hasłem „Mamo, tato nie pal proszę” promujący zdrowy styl życia bez dymu papierosowego;
8. „Jesienny stragan smakołyków” - konkurs przedszkolny.

Szkoła Podstawowa Nr 2

1. Udział klas w kiermaszu zdrowej żywności;
2. Spotkania klas z pielęgniarką szkolną na temat „Łączy nas krew, która ratuje życie”; „Piramida zdrowego żywienia,” „Bądź zdrowy na wiosnę - co jest zdrowe, a co szkodzi zdrowiu”;
3. Zajęcia z wychowawcą pt: - ASF – co to jest ? – jak postępować, żeby ochronić się przed zachorowaniem;
4. Prezentacja pedagoga nt.: „Smog”;
5. Udział klas I-III w warsztatach kulinarnych;
6. Zajęcia z pielęgniarką w klasach I-III na temat zdrowego stylu odżywiania, dbania o higienę jamy ustnej oraz znaczenia ruchu w życiu człowieka;
7. Zorganizowanie spotkania z panią dietetyk z Centrum Dietetycznego Naturhouse na temat zdrowego odżywiania;
8. Uczniowie brali udział w ramach programu Ministerstwa Zdrowia w warsztatach na temat honorowego krwiodawstwa, zorganizowanych przez pielęgniarkę (projekcja filmu i pogadanka).

I liceum Ogólnokształcące

1. Realizacja zajęć nt.: „Znaczenie różnych form aktywności”, „Jak alkohol może wpłynąć na zdrowie nienarodzonego dziecka – FAS”;
2. Udział w konkursach i quizy, np. Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK itp.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Promowanie zdrowego stylu życia;
2. Szkolna akcja profilaktyczna- „Wspólnie zgaśmy papierosa”;
3. Prowadzenie programów profilaktycznych przez pielęgniarkę szkolną;

4. Udział w koncercie profilaktycznym promującym zdrowy styl życia.

CEL STRATEGICZNY 3.

DBAŁOŚĆ O WŁAŚCIWY ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY.

Cele operacyjne:

- 1. Dbalność o jakość i poziom kształcenia dzieci i młodzieży, wyrównywanie szans edukacyjnych.**
- 2. Profilaktyka uzależnień, eliminowanie zachowań negatywnych w środowisku szkolnym, dbalność o organizację czasu wolnego.**

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba uczniów objętych dożywianiem**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

2017 r. - 675 uczniów objętych dożywianiem w szkołach – 458.699 zł, 2017 r. – 523 rodziny/897 objętych dożywianiem dzieci w szkołach i przedszkolach

2018 r. - 711 uczniów objętych dożywianiem w szkołach – 435.699 zł, 2017 r. – 477 rodzin/851 objętych dożywianiem dzieci w szkołach i przedszkolach

Przedszkola

2017 r. - 206

2018 r. - 210

Szkoły podstawowe

2017 r. - 2.452

2018 r. - 2.792

Szkoły ponadpodstawowe

2017 r. - 591

2018 r. - 560

Ośrodek Szkolno Wychowawczy

2017 r. - 70

2018 r. - 87

- liczba uczniów objętych pomocą materialną w formie stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

2017 r. - 668 uczniów – 859.774 zł

2018 r. - 538 uczniów – 660.371 zł

Szkoły podstawowe

2017 r. - 8

2018 r. - 3

Szkoły ponadpodstawowe

2017 r. - 53

2018 r. - 59

- **liczba opracowywanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przestępczości**

2016/2017 i 2017/2018 Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna

Specjaliści Poradni prowadzą warsztaty i zajęcia dla dzieci wspierające wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży oraz z zakresu integralnej profilaktyki mającej na celu przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym i uzależnieniom.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego

2017 r. - 10 programów profilaktyczno – wychowawczych dla wychowanków świetlic

2018 r. - 9 programów profilaktyczno – wychowawczych dla wychowanków świetlic.

Przedszkola

2017 r. - 5

2018 r. - 4

Szkoły podstawowe

2017 r. - 17

2018 r. - 16

Szkoły ponadpodstawowe

2017 r. - 18

2018 r. - 18

Ośrodek Szkolno – Wychowawczy

2017 r. - 3

2018 r. - 3

- **liczba opracowywanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych na temat przestępczości i jej negatywnych skutków**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

2017 r. - 19

2018 r. - 21

Szkoły podstawowe

2017 r. - 8

2018 r. -

Szkoły ponadpodstawowe

2017 r. - 10

2018 r. -

Ośrodek Szkolno Wychowawczy

2017 r. - 1

2018 r. - 1

- **liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym**

2017 r. - 42

2018 r. - 25

- **liczba dzieci objętych pomocą specjalistyczną**

Przedszkola

2017 r. - 511

2018 r. - 554

Szkoły podstawowe

2017 r. - 1.611

2018 r. - 1.616

Szkoły ponadpodstawowe

2017 r. - 165

2018 r. - 216

Ośrodek Szkolno Wychowawczy

2017 r. - 109

2018 r. - 127

2016/2017 Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna - 371 osób (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia logopedyczna, terapia psychologiczna, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, inne formy pomocy indywidualnej).

Liczba dzieci objętych przez specjalistów Poradni innymi formami pomocy grupowej w Poradni i podczas zajęć grupowych prowadzonych w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych- 889 osób.

- Warsztaty z profilaktyki uzależnień, cyberprzemocy w SP nr 2, ZSZ nr 2, ZS nr 5.
- Zajęcia grupowe dla dzieci usprawniające małą i dużą motorykę z elementami terapii ręki na terenie PPP.
- Warsztaty dla młodzieży dotyczące poradnictwa edukacyjno –zawodowego - ZS nr 5.
- Zajęcia grupowe dla dzieci mające problem z nawiązywaniem i podtrzymywaniem oraz ze zrozumieniem relacji społecznych – SP nr 2.
- Zajęcia grupowe dla dzieci rozwijające kompetencje społeczne – klasa VI SP nr 2.
- Zajęcia grupowe kształtujące relacje rówieśnicze – klasa V SP nr 2.
- Zajęcia „Rozwijanie umiejętności przestrzegania norm społecznych w celu efektywniejszej motywacji do pracy”- uczniowie klas III problemy z motywacją do pracy i przestrzeganiem zasad i norm społecznych SP nr 2.
- Zajęcia grupowe z uczniami klasy pierwszej dotyczące przyjaźni i budowania właściwej atmosfery w zespole klasowym- SP1.
- Trening Pewności Siebie- zajęcia grupowe mające na celu kształtowanie umiejętności społecznych dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej oraz uczniów w wieku gimnazjalnym- 2 edycje.
- Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla uczniów z zakresu poradnictwa zawodowego podczas VIII Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery Zawodowej w Centrum Doskonalenia i Kształcenia Ustawicznego w Ostrołęce.
- Zajęcia grupowe stymulujące rozwój małych dzieci od 0 do 3 r. ż. na terenie Poradni.
- Zajęcia grupowe kształtujące umiejętności społeczno-emocjonalne dzieci prowadzone na terenie PM nr 18 w Ostrołęce.
- Zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych: zajęcia w klasie I, II i III LO nt. „Metody skutecznego uczenia się” obejmujące style i strategie uczenia się, sposoby organizacji nauki i techniki zapamiętywania” - w LO im. Tony Halika.
- Zajęcia grupowe w ramach Ferii z Poradnią nt. „Kształtowanie kompetencji społecznych i emocjonalnych” -zostały objęte dzieci mające problem z nawiązywaniem i podtrzymywaniem oraz ze zrozumieniem relacji społecznych.
- Zajęcia rozwijające kompetencje językowe w ramach Ferii z Poradnią.
- Zajęcia Ruchu Rozwijającego prowadzone metodą Weroniki Sherborne – w zajęciach tych uczestniczyły dzieci mające problem z orientacją w schemacie ciała, ze współdziałaniem w grupie, z koncentracją uwagi, z opóźnionym rozwojem psychoruchowym – Poradnia.
- Zajęcia grupowe nt. „Rozwijanie kompetencji społecznych” – uczniowie klas VI mających trudności w relacjach w grupie rówieśniczej – SP nr 10.
- Realizacja programu w grupie przedszkolnej 5-6 latków – „Wspomaganie rozwoju umysłowego i edukacji matematycznej w wieku przedszkolnym” – PM nr 5.
- Zajęcia integracyjne w grupie przedszkolnej nt. „Każdy z nas jest inny”, grupa czterolatków – Przedszkole „Bajeczka”.
- Zajęcia ogólnorozwojowe prowadzone na terenie przedszkoli PM nr 10, PM nr 16.
- Grupowe zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dla młodzieży o charakterze integracyjnym, mające na celu rozwijanie kompetencji psychospołecznych uczniów, kształtowanie postaw i wychowywanie do wartości-zajęcia w Bursie Regionalnej, w internacie I LO.

- Zajęcia grupowe nt. „Rozwijania kompetencji społecznych oraz relacji rówieśniczych dla uczniów klas V-VI ” – SP nr 10.
- Zajęcia grupowe nt. „Obraz siebie, a zdrowe odżywianie”- uczennice klas VI zajęcia z profilaktyki zaburzeń odżywiania – SP nr 10.
- Zajęcia grupowe nt. „Podnoszenie poczucia własnej wartości”- uczniowie klas VI niskie poczucie własnej wartości – SP nr 10.
- Zajęcia grupowe nt. „Rozwijanie umiejętności przestrzegania norm społecznych w celu efektywniejszej motywacji do pracy”- uczniowie klas V problemy z motywacją do pracy i przestrzeganiem zasad i norm społecznych – SP nr 10.
- Zajęcia grupowe nt. „Cyberprzemoc”- uczniowie klas I, II - profilaktyka przemocy w sieci –ZSZ nr 4.
- Zajęcia grupowe nt. „Kształtowanie relacji społecznych”- uczniowie klas I - problemy z zachowaniem, przestrzeganiem zasad i norm w grupie–ZSZ nr 4.
- Warsztaty psychoedukacyjne w klasach II e, II i, II h, II f, II a, II s-ZSZ nr 1.
- Warsztaty psychoedukacyjne dla samorządu uczniowskiego (30 osób)- w ZSZ nr 1.
- Warsztaty dla uczniów klasy IV Technikum Hotelarskiego nt. „Radzenia sobie ze stresem”-ZSZ nr 4.
- Warsztaty psychoedukacyjne w czterech klasach gimnazjum w ZS nr 5 (56 osób).
- Warsztaty psychoedukacyjne w kl. I w ZS nr 5, III LO.
- Warsztaty psychoedukacyjne w kl. I SP nr 10.
- Grupowe zajęcia rozwijające motorykę dużą i małą z elementami terapii ręki – 10 dzieci.
- Program dotyczący sprawności grafomotorycznej u dzieci w wieku przedszkolnym –PM nr 8 w Ostrołęce.
- Warsztaty na temat „Czytam i Rozumiem” w I – II klasach gimnazjalnych w ZS nr 4.
- Grupowe zajęcia mające na celu upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych dzieci i młodzieży - 2 spotkania ze społecznością dzieci i młodzieży w SOSW.

Przeprowadzenie przez specjalistę Poradni z zakresu profilaktyki akcji profilaktyczno-edukacyjnej dla dzieci i młodzieży dotyczącej przeciwdziałania nadmiernemu korzystaniu z gier komputerowych i mediów elektronicznych- spotkania dla dzieci i młodzieży z autorem książki „Komputerowy Ćpun”, dyskusja w dużej grupie i porady indywidualne dla młodzieży, zainicjowanie, zachęcenie dzieci i młodzieży do podjęcia wyzwania „72 godziny bez komputera, internetu i komórki”-GM nr 1, ZS nr 5, w spotkaniu uczestniczyli również uczniowie z SP nr 10.

2017/2018 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - 323 osoby (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia logopedyczna, terapia psychologiczna, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, inne formy pomocy indywidualnej).

Liczba dzieci objętych przez specjalistów Poradni innymi formami pomocy grupowej w Poradni i podczas zajęć grupowych prowadzonych w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych-1173 osoby.

Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży

Formy pomocy bezpośredniej	dzieci do 3 roku życia	dzieci w wieku przedszkolnym.	uczniowie szkół podstaw.	uczniowie gimnazjum	ucz. szkół ponadpod/ponadgim.	młodzież nie-ucząca się i nieprac.	Ogółem	> 3 m-ce
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne:	x	4	27	2	0	0	33	33
Terapia logopedyczna:	7	99	37	0	1	0	144	128
Terapia psychologiczna, w tym psychoterapia:	x	9	40	8	17	1	75	56
Socjoterapia:	x	x	0	0	0	0	0	0

Zajęcia z uczniami zdolnymi:	x	0	0	0	0	0	0	0
Terapia dla zagrożonych uzależnieniem:	x	x	1	0	0	0	1	1
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym:	2	20	29	0	1	0	52	44
Zajęcia grupowe aktywizujące wybór kierunku kształcenia i zawodu:	x	x	0	0	0	0	0	0
Ćwiczenia rehabilitacyjne:	0	0	0	0	0	0	0	0
Grupy wsparcia:	0	0	0	0	0	0	0	0
Interwencja kryzysowa:	0	0	1	0	0	0	1	0
Inne formy pomocy indywidualnej:	0	4	8	2	5	0	19	2
Inne formy pomocy grupowej:	5	641	104	21	18	0	789	85
Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań:	x	x	x	0	0	0	0	x
Indywidualne porady zawodowe bez badań:	x	x	0	33	18	0	51	x
Zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych:	x	x	285	0	99	x	384	3
Mediacje i negocjacje:	x	x	4	0	0	0	4	0
Porady bez badań / porady:	5	17	43	9	19	0	93	x
Porady po badaniach przesiewowych:	0	0	0	0	x	x	0	x
Badania przesiewowe słuchu programem "Słyszę":	x	95	12	1	0	0	108	x
Badania przesiewowe wzroku programem "Widzę":	x	0	0	0	0	0	0	x
Badania przesiewowe mowy programem "Mówię":	x	16	0	0	0	0	16	x
Badania przesiewowe słuchu platformą do badania zmysłów	x	2	2	0	0	0	4	x

Przyczyny zgłaszania dzieci i młodzieży do Poradni:

- problemy natury emocjonalnej, lękowej,
- społecznej, kłopoty w relacjach z rówieśnikami i rodzicami,
- niska samoocena, zaburzony obraz siebie, problemy z zachowaniem,
- sytuacja kryzysowa,
- zaburzenia PTSD, praca z osobą w żałobie,
- trudności edukacyjne i wychowawcze.

Na terenie Poradni miały miejsce również inne zajęcia o charakterze terapeutycznym:

- Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalne i społeczne u dzieci.
- „Trening Pewności Siebie” zajęcia grupowe dla dzieci.
- „Wakacyjny Trening Pewności Siebie” zajęcia grupowe dla dzieci.
- Trening Umiejętności Społecznych- zostały objęte dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym mające problem z nawiązywaniem relacji społecznych.
- Zajęcia grupowe rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne (doskonalenie umiejętności komunikacyjnych- rozpoznawanie i kierowanie swoimi emocjami; budowanie dobrych relacji z innymi; ograniczanie destrukcyjnych czy agresywnych zachowań).
- Grupowe zajęcia na terenie poradni stymulujące rozwój małych dzieci 2-3 letnich w ramach WWRD.

Inne formy pomocy indywidualnej:

1. Terapia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

2. Terapia integracji sensorycznej.
3. Treningi EEG Biofeedback. Wśród problemów z jakim zgłaszano uczniów były: nadpobudliwość i zaburzenia koncentracji uwagi, opóźnienie rozwoju poznawczego.
4. Indywidualne spotkania profilaktyczno-edukacyjne dla dziewcząt w ciąży i ich rodziców-porady bez badań. Celem spotkań, w których uczestniczyły uczennice w ciąży i ich rodzice było wsparcie młodocianych matek, pomoc w organizacji dalszego procesu edukacji, nauka radzenia sobie przez młodociane matki z własnymi emocjami i przewycięzanie trudności szkolnych i życiowych, przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w rodzinie, doskonalenie integralnego rozwoju młodych dziewcząt, kształtowanie postaw sprzyjających dojrzałemu i świadomemu macierzyństwu, profilaktyka antyalkoholowa i antynikotynowa.
5. Spotkania interwencyjno-wspierające dotyczące dzieci i młodzieży z udziałem rodziców, wychowawców, dyrektora szkoły, specjalistów Poradni, pedagoga szkolnego oraz asystenta rodziny w celu poszukiwania skutecznych rozwiązań wychowawczych i edukacyjnych.

Inne formy pomocy grupowej:

- Zajęcia Ruchu Rozwijającego prowadzone metodą Weroniki Sherborne. W zajęciach tych uczestniczyły dzieci z mające problem z orientacją w schemacie ciała, ze współdziałaniem w grupie, z koncentracją uwagi, z opóźnionym rozwojem psychoruchowym.
- W ramach Ferii z Poradnią zajęcia grupowe rozwijające motorykę małą i wspomagające czynności grafomotoryczne.
- Zajęcia grupowe rozwijające motorykę małą i wspierające czynności grafomotoryczne 10 dzieci na terenie Poradni (dzieci przedszkolne iw młodszym wieku szkolnym).

Zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach i placówkach oświatowych:

- Cykl zajęć pt. „Poznaję i akceptuję siebie i innych” w PM Nr 1, 7, 15 dla dzieci 3,4 lub 5,6 letnich.
- Cykle logopedycznych zajęć grupowych oraz ogólnorozwojowych dla dzieci dla dzieci 4-5 letnich. Głównym celem zajęć była stymulacja rozwoju mowy poprzez usprawnianie aparatu artykulacyjnego i utrwalanie prawidłowego toru oddechowego, rozwijanie percepcji słuchowej, słuchu fonemowego, kształtowanie koordynacji słuchowo-ruchowej oraz motoryki małej i dużej- PM nr 10.
- Cykl logopedycznych zajęć grupowych oraz ogólnorozwojowych dla dzieci 5-6 letnich, 8 spotkań w PM Nr 8.
- Grupowe zajęcia logopedyczne pt.: „Kwadraciki” dla dzieci 3,4-5 letnich. Celem zajęć była stymulacja rozwoju mowy dzieci oraz rozwijanie możliwości w zakresie percepcji słuchowej z wykorzystaniem elementów ruchu i muzyki w PM Nr 15.
- Zorganizowano grupowe zajęcia stymulujące ogólny rozwój dziecka, w tym rozwój mowy w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym „Przedszkolu Leśny Włóczykij”.
- Warsztaty w ramach „Kampanii 19 dni przeciwko krzywdzeniu i przemocy wobec dzieci” w Zespole Placówek Wsparcia Dziennego (światlica „Elfy”).
- Zajęcia grupowe integrujące zespół klasowy oraz wspomagające koncentrację uwagi w SP Nr 1.
- Zajęcia grupowe rozwijające percepcję słuchową, pamięć i koncentrację uwagi na terenie PM Nr 17.
- Zajęcia dla dzieci mające na celu minimalizowanie zachowań agresywnych w grupie w PM nr 17.
- Spotkanie warsztatowo-wykładowe dla dzieci uczęszczających na zajęcia do Kultowni oraz wychowanków Zakładu Poprawczego w Laskowcu. Spotkanie wpisywało się w działania PP-P w związku z międzynarodową kampanią „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” organizowaną z Fundacją „Po Drugie”.
- „Warsztaty efektywnego uczenia się” Szkoła Podstawowa Nr 10 klasa III.

- Zajęcia grupowe dla dzieci PM Nr 18.
- „Trening uważności” PM Nr 18.
- Warsztaty dla dzieci „Warsztaty efektywnego uczenia się” – Szkoła Podstawowa Nr 10.
- Zajęcia w ramach Kampanii 19 dni przeciw przemocy skoncentrowane na szeroko rozumianej profilaktyce zachowań agresywnych. Celem zajęć z udziałem 75 dzieci było krzewienie wśród przedszkolaków postawy wzajemnej życzliwości, pomocniczości, budowania relacji bez agresji i przemocy, dzielenia się z innymi i pomocy im, kulturalnego zachowania, życzliwego wzajemnego traktowania w 3 grupach dzieci: 4, 4-5 i 6 letnich w PM Nr 7.
- Warsztaty w ramach Kampanii 19 dni przeciwko krzywdzeniu i przemocy dzieci i młodzieży w Liceum Zespole Szkół Nr 5 .
- Warsztaty na temat budowania współpracy w grupie, dbania o siebie i poszczególnych członków klasy w SP STO.
- Konkurs rysunkowy w grupie dzieci 6-letnich na plakat promujący Kampanię 19 dni przeciwko przemocy, krzywdzeniu dzieci i młodzieży pt. „Budujemy świat bez przemocy”.
- Zajęcia psychoedukacyjne uświadamiające dzieciom korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z mediów elektronicznych, gier komputerowych; kształtowanie postaw właściwego korzystania z nich w 3 grupach dzieci w PM Nr 7.
- Zajęcia z cyklu w „Krainie zdrowych nawyków”. W trakcie zajęć dzieci uczyły się rozpoznawać zachowania służące zdrowiu fizycznemu i psychicznemu, omawiane były z dziećmi takie zagadnienia jak: - zdrowy styl życia, zdrowe odżywianie, potrzeba okresowych wizyt u lekarza, - dbanie o higienę ciała i otoczenia, - aktywne i bezpieczne formy zabaw, spędzania czasu, wypoczynku, - dbanie o środowisko naturalne, krzewienie postaw proekologicznych, - kształtowanie świadomości konsumenckiej, odporności na reklamy w 3 grupach dzieci 4, 4-5 i 6 letnich w PM Nr 7 – 75 dzieci.
- Zajęcia grupowe nt. „Kształtowanie prawidłowych relacji – zajęcia integracyjne” w Szkole Podstawowej Nr 10.
- Zajęcia grupowe nt „Rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych”- kl. IV, V, VI i VII – Szkoła Podstawowa Nr 1.
- Zajęcia z profilaktyki uzależnień nt. „Uzależnienia behawioralne”.
- Zajęcia dla dzieci „Bezpieczeństwo w Internecie” PM Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi.
- Warsztaty z zakresu bezpieczeństwa w sieci nt. „Wirtualny świat – szanse i zagrożenia”.
- Zajęcia grupowe aktywizujące wybór kierunku kształcenia i zawodu w II Liceum Ogólnokształcącym w Ostrołęce.
- Zajęcia na temat podejmowania decyzji, rozwijania czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi w ZSZ Nr 1 w Ostrołęce .
- Warsztaty z profilaktyki uzależnienie w ZSZ Nr 2.
- Warsztaty z cyberprzemocy w Liceum w ZS Nr 5.
- Warsztaty dla dzieci z zakresu cyberprzemocy w SP Nr 2.
- Wykład dla młodzieży na temat uzależnienia od narkotyków. W prelekcji brali udział także nauczyciele- ZSZ Nr 4.
- Zajęcia integracyjne dla młodzieży w wieku ponadgimnazjalnym w Bursie Regionalnej w Ostrołęce.
- Grupowe zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci „Spotkania z Leonem” w grupie 6-latków. Celem zajęć jest profilaktyka zachowań agresywnych u dzieci i rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych w PM Nr 1 w Ostrołęce i w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym „Przedszkole Leśne Włóczykij”.
- Cykl zajęć ogólnorozwijających dla dzieci 5-6 letnich. Celem zajęć było stymulowanie funkcji percepcyjno – motorycznych, rozwijanie logicznego myślenia, koncentracji uwagi, pamięci oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości, akceptacji i uznania. Zajęcia oparte były na założeniu, że dzieci najlepiej uczą się przez działanie – najefektywniej i najchętniej

w czasie zabawy. Zabawa przyspiesza percepcyjną dojrzałość dziecka, rozwój emocjonalny i twórczy, ale co ważne, pomaga dziecku bezstresowo pokonywać występujące często trudności- PM Nr 8 w Ostrołęce.

- Zajęcia psychoedukacyjne z dziećmi z trudnymi zachowaniami ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności porozumiewania się-w Szkole Podstawowej Nr 4.
- Warsztaty dla młodzieży dotyczące poradnictwa edukacyjno – zawodowego.
- W czasie ferii zimowych zajęcia z arteterapii dla dzieci ze świetlicy środowiskowej.
- W czasie ferii zimowych zajęcia grupowe mające na celu stymulowanie rozwoju mowy oraz ogólnego rozwoju dziecka na terenie PM Nr 16.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego

2017 r. - 19 dzieci z rodzin wspieranych przez asystentów rodziny i wychowanków świetlic.

2018 r. - 7 dzieci z rodzin wspieranych przez asystentów rodziny i wychowanków świetlic.

W 2017 r. Miasto Ostrołęka realizowało 25 programów profilaktycznych.

W szkołach prowadzone były zajęcia profilaktyczne oraz realizowane programy profilaktyczne, takie jak: „Korekta”, „Szkoła bez przemocy”, „Nie uzależniam się”, „Wybierz sam” „Pułapka uzależnienia”, „Cukierki”, „Śnieżna kula”, „Zanim spróbujesz” „Elementarz czyli Program 7 kroków”, „Bez ryzyka”, „Narkotykom, dopalaczom mówimy NIE!”, „Eksperyment”, „E-klatka”, „FAS”, „Odłot”, „Noe”, „Ars”, „Przyjaciele Zippiego”.

Szkolne programy profilaktyczne realizowano w placówkach oświatowych, funkcjonujących na terenie miasta Ostrołęki.

W szkolnych programach profilaktycznych wzięło udział 2.627 uczniów.

Alternatywą spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jest jej udział w prowadzonych zajęciach sportowych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych, rytmiczno - tanecznych, plastycznych, komputerowych, muzycznych. Dla dzieci i młodzieży organizowano liczne konkursy promujące aktywne i zdrowe spędzanie czasu wolnego, bez alkoholu i narkotyków. Ogółem z tej formy zajęć skorzystało 1.638 uczniów.

Jedną z form przekazu profilaktycznego są spektakle teatralne i koncerty profilaktyczne, które głównie poruszały problem uzależnień w środowisku dzieci i młodzieży, relacji rodzinnych i społecznych. Z tej formy skorzystało 2.201 uczniów.

Realizacja warsztatów profilaktycznych, dotyczących środków psychoaktywnych, miała na celu kształtowanie właściwych postaw wobec alkoholu i narkotyków wśród młodzieży. W warsztatach wzięło udział 2.647 uczniów.

W 2017 roku odbyły się trzy warsztaty skierowane do uczniów szkół gimnazjalnych pt. „Archipelag Skarbów”. Program zrealizowano dla młodzieży klas drugich i trzecich gimnazjum w Zespole Szkół Nr 5 oraz Gimnazjum Nr 2 oraz w Szkole Podstawowej Nr 4 w Ostrołęce. W zajęciach uczestniczyło 428 uczniów.

Pracownicy Ośrodka Leczenia Uzależnień w Ostrołęce przeprowadzili prelekcje dotyczące „Płodowego Zespołu Alkoholowego” dla uczniów II Liceum Ogólnokształcącego. Łącznie przeprowadzonych zostało 35 godzin zajęć psychoedukacyjnych dla 100 uczniów z zakresu „FAS”.

Zainicjowano również spotkania profilaktyczne, które podejmowały kwestie związane z zapobieganiem patologiom społecznym, w tym uzależnieniom od środków psychoaktywnych, skierowane do ostrołęckiej młodzieży I i II Liceum Ogólnokształcącym nt. „Życie w trzeźwości”. W spotkaniu wzięła udział cała społeczność szkolna.

W trakcie roku 2017 sfinansowano koncert profilaktyczny pt. „Czy słowem można zranić?”. Projekt ten skierowany do uczniów ostrołęckich szkół średnich i klas szóstych oraz siódmych szkół podstawowych. Celem programu było ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego nas świata, profilaktyka uzależnień, przemocy i agresji rówieśniczej w środowisku szkolnym, a także w internecie, określenie systemu wartości w kształtowaniu osobowości, nauka kreowania właściwych stosunków międzyludzkich oraz właściwych postaw życiowych, dobrych decyzji i

wyborów moralnych, asertywnego mówienia „nie”, a także pomoc w budowaniu wiary we własną wartość i godność. Łącznie w projekcie udział wzięło 300 uczniów.

Zrealizowano także cykl programów edukacyjno – profilaktycznych „Smak życia - czyli debata o dopalaczach” oraz „Debata” zrealizowanych w Szkołach Podstawowych Nr 1, 2, 3, 5, 6 w Ostrołęce.

W pierwszym projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 12 klas, z czego 215 uczniów w tych klasach, natomiast w drugim projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 15 klas – 228 uczniów. Łącznie w dwóch programach uczestniczyło 443 uczniów. Celem programów było pokazanie młodzieży pozytywnych alternatyw dla ich życia, poprzez realizację pasji i zainteresowań, zachęcenie do niepodejmowania prób lub zaniechania eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi i pobudzającymi. Uczniowie uzyskali wiedzę pomocną w kształtowaniu zdrowego stylu życia (poprzez metafory, prezentacje, filmy, udział w scenkach) w zakresie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w asertywnej odmowie środków odurzających.

Odbyły się szkolenia warsztatowe ojców oraz spotkania w szkołach podstawowych z ojcami pt. „Ojciec autorytetem i przewodnikiem w życiu dzieci i młodzieży”. Projekt miał charakter edukacyjny w zakresie genezy i skutków używania substancji psychoaktywnych przez młodzież i dorosłych. Skierowany był do ojców, którzy na co dzień są odpowiedzialni za rozwój i wychowanie swoich dzieci, mają być dla nich autorytetem i przewodnikami życiowymi, a tych ról z różnych powodów nie wypełniają. Wiedza przekazana podczas spotkania ukazywała nie tylko zgubne skutki używania alkoholu, narkotyków, dopalaczy przez młodzież, ale również co ojcowie mogą zrobić żeby być najskuteczniejszym „czynnikiem chroniącym” młodzież przed braniem środków psychoaktywnych. Zrealizowano pięć spotkań, w których wzięło udział 25 ojców.

Miasto Ostrołęka realizowało projekt profilaktyczny „Zachowaj Trzeźwy Umysł” jako forma Ogólnopolskiej Kampanii Stowarzyszenia Producentów i Dziennikarzy Radiowych. Pakiet materiałów edukacyjnych został przeznaczony dla uczniów szkół podstawowych. Dyrektorzy placówek oświatowych zostali zaproszeni do współpracy przy realizacji działań. W ramach kampanii, na terenie Szkoły Podstawowej Nr 6, po raz siódmy został zorganizowany piknik, w którym udział wzięli uczniowie klas III i IV, wszystkich ostrołęckich szkół podstawowych. W trakcie pikniku zostały przekazane materiały edukacyjne, w formie ulotek, broszur i plakatów. Prowadzono również szereg konkurencji sportowych m.in. zawody sportowe w piłce nożnej i biegach, a także przeprowadzony został konkurs plastyczny i muzyczny, turniej wiedzy edukacyjno – profilaktycznej. Celem Pikniku było promowanie zdrowego trybu życia w trzeźwości, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, w szczególności gdy dochodzi do prób częstowania alkoholem, papierosami czy narkotykami, jak również promowanie ruchu na świeżym powietrzu jako alternatywną formę spędzania wolnego czasu. Działaniami objęto ok. 160 uczniów.

Kolejną kampanią realizowaną w placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie m. Ostrołęki była kampania „Dopalacze – powiedz stop!”. Przestrzega ona młodych ludzi i ich rodziców przed tragicznymi skutkami tzw. nowych narkotyków i wskazuje, gdzie szukać pomocy. Przekazane do szkół średnich materiały profilaktyczne, w formie ulotek i broszur, stanowiły uzupełnienie różnych form profilaktycznych, które były prowadzone systematycznie w trakcie roku szkolnego. Dodatkowo przekazane zostały materiały multimedialne, które można było wykorzystać na zajęciach z uczniami, jak również na spotkaniach z rodzicami.

Miasto Ostrołęka włączyło się również do kampanii „Reaguj na przemoc”. Kampania w swoich materiałach informuje ofiary przemocy domowej i świadków, gdzie mogą zgłosić się po radę. Zachęcają do przerwania milczenia i instruuja, jakie formy wsparcia oferują różne instytucje. Przestrzegają również sprawców, że grożą im nowe surowsze kary. Materiały zostały przekazane do Ośrodka Interwencji Kryzysowej do pracy z osobami doświadczającymi przemocy, świadkami i sprawcami przemocy.

Dodatkowo Miasto Ostrołęka włączyło się do współorganizacji wypoczynku zimowego, w formie dofinansowania półferii zimowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywna forma aktywnego wypoczynku w mieście. W trakcie zajęć uczestnicy korzystali z pływalni, kręgielni, mieli

zajęcia plastyczne oraz zorganizowaną dyskotekę i wycieczkę do Łomży. Część osób odpoczywała w Zakopanem. W trakcie spotkań, pogłębiali m.in. swoją wiedzę z zakresu zagrożeń płynących z używania środków psychoaktywnych. Łącznie 519 dzieci i młodzieży skorzystało z tej formy wypoczynku.

W ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli w formie podniesienia kompetencji i praktycznych umiejętności pracy z dziećmi i młodzieżą, na zlecenie Miasta Ostrołęki zostało przeprowadzone szkolenie, w tym dla kadry pedagogicznej z ostrołęckich szkół pt. „Uzależnienia behawioralne – zjawisko, uwarunkowania, zagrożenia psychofizyczne, profilaktyka”. W szkoleniu wzięło udział 48 osób.

Prezydent Miasta Ostrołęki systematycznie wspierał działania ostrołęckich grup trzeźwościowych, realizowane m.in. przez Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”, „Bractwo Trzeźwości” i in., które promują trzeźwość i zdrowy styl życia, poprzez krzewienie kultury życia, zabawy bez alkoholu oraz wzmacnianie więzi rodzinnych i międzyludzkich. Odbiorcami działań są mieszkańcy miasta. Łącznie w działaniach wzięło udział ok. 1.510 osób.

Do zadań własnych gminy należy między innymi prowadzenie w szkołach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych. W związku z powyższym, w 2018 roku w szkołach prowadzone były zajęcia profilaktyczne oraz realizowane programy profilaktyczne, takie jak: „Korekta”, „Szkoła bez przemocy”, „Przeciwko uzależnieniom”, „Nie uzależniam się”, „Wybierz sam”, „Pułapka uzależnienia”, „Cukierki”, „Śnieżna kula”, „Zanim spróbujesz” „Odlot”, „Bez ryzyka”, „Cyberprzestrzeń”, „Alkohol, komunikacja, stres”, „Auto i alkohol- jak wpływa na postrzeganie rzeczywistości”, „E-klatka”, „FAS”, „Odlot”, „Noe”, „Przyjaciele Zippiego”.

Realizacja programów polegała przede wszystkim na:

- dostarczeniu dzieciom i młodzieży informacji o szkodliwości alkoholu i innych substancjach uzależniających oraz zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu,
- wskazaniu możliwości unikania tych zagrożeń, sposobów radzenia sobie z nimi,
- przekazywanie wiadomości na temat zdrowego stylu życia bez alkoholu i innych substancji (leków, narkotyków, papierosów i dopalaczy).

Celem realizacji programów profilaktycznych nt. środków psychoaktywnych było kształtowanie właściwych postaw wobec alkoholu i narkotyków wśród młodzieży oraz przede wszystkim zmniejszenie tendencji do ryzykownych zachowań alkoholowych wykazywanych przez młodzież, w tym:

- podnoszenie świadomości młodzieży w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji używania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych,
- kształtowanie osobowości młodych ludzi i ich zdolności interpersonalnych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w grupach rówieśniczych bez pomocy alkoholu, papierosów i innych substancji uzależniających,
- zmniejszenie ryzyka natychmiastowych i odroczonych konsekwencji używania środków psychoaktywnych,
- wzmocnienie innych zachowań pożądaných i zmniejszenie skali przemocy wewnątrz grup, w tym przemocy stosowanej za pośrednictwem urządzeń elektronicznych,
- identyfikację problemu alkoholowego u niektórych uczestników i wskazanie uzyskania przez nich profesjonalnej pomocy.

W szkolnych programach i warsztatach profilaktycznych wzięło udział 2.893 uczniów. Odbyły się warsztaty skierowane do uczniów szkoły podstawowej pt. „Archipelag Skarbów”. Program zrealizowano dla młodzieży klas VII i VIII w Szkole Podstawowej Nr 6 w Ostrołęce. W zajęciach uczestniczyło 138 uczniów.

Alternatywą spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jest jej udział w prowadzonych pozalekcyjnych zajęciach sportowych. Liczba uczestników to 2.567 osób. Ponadto uczniowie uczestniczą w zajęciach psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych, muzycznych, plastycznych, komputerowych. Dla dzieci i młodzieży organizowano liczne konkursy promujące aktywne i zdrowe spędzanie czasu wolnego, bez alkoholu i narkotyków. Ogółem z tej formy zajęć skorzystało 1.469 uczniów.

Jedną z form przekazu profilaktycznego są spektakle teatralne i koncerty profilaktyczne, które głównie poruszały problem uzależnień w środowisku dzieci i młodzieży, relacji rodzinnych i społecznych. Z tej formy skorzystało 1.364 uczniów.

Realizacja zajęć profilaktycznych, dotyczących przeciwdziałania przemocy, w tym w grupie rówieśniczej, miała na celu kształtowanie właściwych postaw z tego zakresu wśród młodzieży. W zajęciach wzięło udział 1.315 uczniów.

Przeprowadzono prelekcje dotyczące „Płodowego Zespołu Alkoholowego” dla uczniów ostrołęckich szkół średnich. W 2018 roku zajęcia odbyły się w ZSZ nr 4, II i III Liceum Ogólnokształcącym. Ogółem z tej formy profilaktyki skorzystało 88 osób.

W spotkaniach, pogadankach profilaktycznych, które podejmowały kwestie związane z życiem wolnym od używek, zapobieganiem patologiom społecznym, w tym uzależnieniom od środków psychoaktywnych, skierowanych do ostrołęckiej młodzieży I i II Liceum Ogólnokształcącym oraz Gimnazjum Klasycznego wzięło udział 1 300 uczniów.

Zorganizowano koncert słowno – muzyczny z zakresu profilaktyki pt. „Ku wolności”, który prowadziła grupa „Wyrwani z Niewoli”. Projekt ten skierowany był do uczniów ostrołęckich szkół średnich i klas siódmych i ósmych szkół podstawowych. Celem programu było ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego nas świata, profilaktyka uzależnień, przemocy i agresji rówieśniczej w środowisku szkolnym, a także w internecie, określenie systemu wartości w kształtowaniu osobowości, nauka kreowania właściwych stosunków międzyludzkich oraz właściwych postaw życiowych, dobrych decyzji i wyborów moralnych, asertywnego mówienia „nie”, a także pomoc w budowaniu wiary we własną wartość i godność. Łącznie w projekcie udział wzięło 880 uczniów.

Ponadto uczniowie szkół średnich wzięli udział w działaniach profilaktycznych prowadzonych przez Komendę Miejską Policji w Ostrołęce, w formie projekcji filmu „Najlepszy”. Po projekcji młodzież wzięła udział w pogadance prowadzonej przez funkcjonariusza policji i kierownika Ośrodka Terapii Uzależnień „Monar” w Lipiance. Ta forma przekazu cieszyła się dużym zainteresowaniem młodzieży. Łącznie w dwóch odsłonach projektu wzięło udział 740 uczniów.

Kolejnym działaniem skierowanym do dzieci i młodzieży ostrołęckich szkół z zakresu profilaktyki uzależnień było włączenie się w akcję profilaktyczną Ostrołęcka Noc Profilaktyki pod hasłem „Nie zmarnuj swojego życia” prowadzoną w SP Nr 1, której przesłaniem było promowanie mody na życie wolne od uzależnień, w formie pokazania ciekawych form spędzania wolnego czasu, pogadek i koncertu profilaktycznego. Poruszano tematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym uzależnień behawioralnych, promowano bezpieczeństwo w Internecie oraz rozwijanie zainteresowań i pasji. W akcji wzięło udział 200 uczniów.

Dodatkowo w Szkole podstawowej Nr 1, 2, 3, 5, 6 realizowano program edukacyjno – profilaktyczny „Smak życia - czyli debata o dopalaczach” oraz „Debata”. W pierwszym projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 12 klas - 215 uczniów, natomiast w drugim projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 15 klas – 228 uczniów. Łącznie w dwóch programach uczestniczyło 443 uczniów. Celem programów było pokazanie młodzieży pozytywnych alternatyw dla ich życia, poprzez realizację pasji i zainteresowań, zachęcenie do niepodejmowania prób lub zaniechania eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi i pobudzającymi. Uczniowie uzyskali wiedzę pomocną w kształtowaniu zdrowego stylu życia (poprzez metafory, prezentacje, filmy, udział w scenkach) w zakresie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w asertywnej odmowie środków odurzających.

Miasto Ostrołęka realizowało projekt profilaktyczny „Zachowaj Trzeźwy Umysł” jako forma Ogólnopolskiej Kampanii Stowarzyszenia Producentów i Dziennikarzy Radiowych. Pakiet

materiałów edukacyjnych został przeznaczony dla uczniów szkół podstawowych. Dyrektorzy placówek oświatowych zostali zaproszeni do współpracy przy realizacji działań. W ramach kampanii, na terenie Szkoły Podstawowej Nr 6, po raz ósmy został zorganizowany piknik, w którym udział wzięli uczniowie klas III i IV, wszystkich ostrołęckich szkół podstawowych. W trakcie pikniku zostały przekazane przewodniki do realizacji kampanii, materiały edukacyjne, w formie ulotek, broszur i plakatów. Prowadzono również szereg konkurencji sportowych m. in. zawody sportowe w piłce nożnej i biegach, a także przeprowadzony został konkurs plastyczny i muzyczny, turniej wiedzy edukacyjno – profilaktycznej. Celem Pikniku było promowanie zdrowego trybu życia w trzeźwości, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, w szczególności gdy dochodzi do prób częstowania alkoholem, papierosami czy narkotykami, jak również promowanie ruchu na świeżym powietrzu jako alternatywną formę spędzania wolnego czasu. W Pikniku ZTU wzięło udział ok. 150 uczniów.

Dodatkowo Miasto Ostrołęka włączyło się do współorganizacji wypoczynku zimowego i letniego, w formie dofinansowania półferii zimowych i półkolonii letnich dla dzieci i młodzieży, jako alternatywna forma aktywnego wypoczynku w mieście. W trakcie zajęć uczestnicy korzystali z pływalni, kręgielni, mieli zajęcia plastyczne oraz zorganizowaną dyskotekę i wycieczkę do Łomży. W trakcie spotkań, pogłębiali m. in. swoją wiedzę z zakresu zagrożeń płynących z używania środków psychoaktywnych. Łącznie 434 dzieci i młodzieży skorzystało z tej formy wypoczynku.

Ponadto w 2018 r. wszystkie przedszkola miejskie włączyły się do projektu w zakresie prowadzenia działań z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia, w szczególności profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków, nikotyny i internetu. Wzmocnienie działań profilaktycznych wśród dzieci w wieku przedszkolnym jest ważnym zadaniem rodziców i nauczycieli. Najmłodszym zaakcentowano wartość zdrowia jako potencjału, którym dysponują, uczono poczucia odpowiedzialności za nie, a także przekazywano wiedzę i umiejętności, kształtujące pozytywne postawy i nawyki wobec własnego zdrowia. Realizacja działań była prowadzona w formie różnego rodzaju konkursów plastycznych, słownych, muzycznych, quizów i zagadek. Łącznie działaniami objęto 1.383 dzieci w wieku przedszkolnym.

Systematycznie wspierane były działania ostrołęckich grup trzeźwościowych, realizowane m. in. przez Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”, „Bractwo Trzeźwości” i in., które promują trzeźwość i zdrowy styl życia, poprzez krzewienie kultury życia, zabawy bez alkoholu oraz wzmocnianie więzi rodzinnych i międzyludzkich. Odbiorcami działań są mieszkańcy miasta. Łącznie w działaniach wzięło udział ok. 1.835 osób.

Jedną z form profilaktyki uzależnień, jako czynnik chroniący, były szkolenia warsztatowe dla 20 ojców pt. „Tato & córka – nowe spojrzenie”. Projekt miał charakter edukacyjny w zakresie genezy i skutków używania substancji psychoaktywnych przez młodzież i dorosłych. Skierowany był do ojców, którzy na co dzień są odpowiedzialni za rozwój i wychowanie swoich dzieci, mają być dla nich autorytetem i przewodnikami życiowymi, a tych ról z różnych powodów nie wypełniają. Wiedza przekazana podczas spotkania ukazywała nie tylko zgubne skutki używania alkoholu, narkotyków, dopalaczy przez młodzież, ale również co ojcowie mogą zrobić żeby być najskuteczniejszym „czynnikami chroniącym”.

Ponadto, w celu podniesienia jakości udzielanej specjalistycznej pomocy terapeutycznej oraz wzmocnienie działań, została podpisana umowa na prowadzenie pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi i pracy profilaktycznej z zakresu uzależnień z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej oraz pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi i pracy profilaktycznej z zakresu uzależnień dla osób zgłaszających się po pomoc do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce, a także objęcie pracą terapeutyczną osoby bezdomne z Noclegowni, prowadzonej przez MOPR.

W celu zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu została podpisana umowa na przeprowadzenie „Superwizji klinicznych” dla pracowników Ośrodka Terapii Uzależnień w Ostrołęce, która jest bardzo ważnym elementem doskonalenia w pracy zawodowej terapeuty uzależnień i pozwala na uzyskanie wyższego poziomu

leczenia pacjentów uzależnionych i członków ich rodzin. Zlecono również realizację projektu szkoleniowego pt. „Trening wzmacniania samokontroli u pacjentów uzależnionych” dla personelu OTUA w Ostrołęce. Metodą prowadzenia tych oddziaływań terapeutycznych są zajęcia warsztatowo – treningowe i superwizyjne. Metoda ta jest nowym podejściem do pracy z osobami uzależnionymi, które w całym procesie kształtowania swojej osobowości, zanim jeszcze uzależnią się, wykazują nasilone tendencje do braku kontroli swoich zachowań i emocji, co jeszcze bardziej nasila się w wyniku trwającego uzależnienia. Prowadzone zajęcia mają na celu wzmocnienie samokontroli, co daje dobre rezultaty w utrzymaniu abstynencji i zmianie osobowości pacjentów.

Dofinansowano projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, tj. „Program reintegracji społeczno - zawodowej osób z problemem uzależnienia od alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej” realizowany przez Klub Integracji Społecznej „Progres”, (funkcjonujący w strukturach organizacyjnych MOPR), który skierowany jest do mieszkańców miasta Ostrołęki zagrożonych, bądź dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Liczba uczestników – 14 osób.

Cel operacyjny 1. Dbałość o jakość i poziom kształcenia dzieci i młodzieży, wyrównywanie szans edukacyjnych.

Przedszkole Miejskie Nr 1

1. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci wymagających wsparcia: zajęcia z pedagogiem, psychologiem;
2. Organizowanie obserwacji dziecka przez psychologa za zgodą rodziców, określanie kierunków pracy z dzieckiem dla nauczycieli, rodziców, specjalistów;
3. Informowanie rodziców o możliwościach korzystania w mieście z pomocy MOPR;
4. Pomoc rodzicom w pozyskaniu dopłat do wyżywienia dziecka w przedszkolu;
5. Działalność w przedszkolu Centrum Rozwijania Zainteresowań i Zdolności”, w ramach którego organizowane są zajęcia w „Klubie Twórczego Przedszkolaka”;
6. Organizacja „Dnia Talentów”;
7. Organizacja i udział w konkursach przedszkolnych, miejskich i o zasięgu ogólnopolskim.

Przedszkole Miejskie Nr 5

1. Organizacja zajęć specjalistycznych w ramach WWR i KS dla dzieci potrzebujących wsparcia;
2. Organizacja zajęć w ramach PP-P dla dzieci zdolnych i wykazujących trudności;
3. Współpraca z MOPR – finansowanie obiadów;
4. Utworzenie 5 oddziałów integracyjnych w przedszkolu;
5. Udział dzieci w różnorodnych konkursach, przeglądach, imprezach organizowanych przez samorządowe i niepubliczne placówki oświatowe.

Przedszkole Miejskie Nr 7

1. Utrzymywanie wysokiej jakości i poziomu kształcenia i wychowania w przedszkolu poprzez prowadzenie ciekawych zajęć rozwijających samodzielność i kreatywność dzieci, udział w konkursach, przeglądach międzyprzedszkolnych i miejskich takich jak np.: występy na festynach osiedlowych, konkurs piosenki przedszkolnej i innych miejskich imprezach. Stosowanie przez nauczycieli nowatorskich metod takich jak: pedagogika zabawy, metoda opowieści ruchowej, metoda Klanzy, metoda Labana, metoda aktywnego słuchania muzyki, rytuały dyscyplinujące grupę- nagrania muzyczne, drama, metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz, Dziecięca matematyka E. Gruszczyk- Kolczyńskiej, elementy kinezjologii edukacyjnej, bajkoterapia itp. Budowanie na terenie przedszkola pozytywnych relacji z dziećmi i rodzicami. Dbanie o właściwy klimat umożliwiający rozwój inteligencji emocjonalnej dzieci i stwarzanie przyjaznego środowiska w placówce. Rozszerzanie oferty zajęć dodatkowych poza podstawą programową: zajęcia rytmiczno – umuzykalniające, zajęcia sportowe prowadzone przez OTS KORONA;
2. Prowadzenie zajęć z terapii pedagogicznej, zajęć z logopedii;
3. Prowadzenie systematycznej obserwacji dzieci;

4. Organizowanie konsultacji, warsztatów dla dzieci i rodziców ze specjalistami z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Ostrołęce na temat „Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu rodzinnym i przedszkolu”;
5. Prowadzenie programów przez specjalistów z PP-P pt. „W krainie zdrowych nawyków”, „Poznaję i akceptuję siebie i innych”. Prowadzenie zajęć dla dzieci z psychologiem z PPP w ramach Kampanii 19 dni przeciwko przemocy”, - skoncentrowane na szeroko rozumianej profilaktyce zachowań agresywnych wśród dzieci, w dostępnym im środowisku życia: przedszkolnym, domowym, miejskim;
6. Udział dzieci 6- letnich w ogólnopolskim konkursie rysunkowym na plakat pt. „ Budujemy świat bez przemocy”;
7. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce;
8. Prowadzenie przez nauczycieli zajęć wyrównawczych w ramach pracy indywidualnej z dziećmi.

Przedszkole Miejskie Nr 8

W przedszkolu podejmowano następujące działania w ramach zapewnienia dzieciom wymagającym pomocy dostępu do specjalistów:

1. W roku 2017 1 dziecko uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne.
2. W roku szkolnym 2016/2017 36 dzieci zostało objętych terapią logopedyczną w przedszkolu.
3. W roku szkolnym 2017/2018 40 dzieci zostało objętych terapią logopedyczną w przedszkolu.
4. W roku szkolnym 2018/2019 41 dzieci zostało objętych terapią logopedyczną w przedszkolu.
5. W ramach współpracy ze specjalistami z Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej w przedszkolu realizowane były następujące programy:
  1. Rok szkolny 2016/2017 „W Krainie grafobajek. Program edukacyjno profilaktyczny dla dzieci 5-6 letnich” – uczestniczyło 10 dzieci
  2. Rok szkolny 2017/2018 „Program stymulacji ogólnorozwojowej dla dzieci 5-6 lenich” – uczestniczyło 10 dzieci.
  3. Rok szkolny 2018/2019 „Wspieranie rozwoju funkcji percepcyjno motorycznych u dzieci w wieku przedszkolnym” – uczestniczyło 10 dzieci.

W roku 2018 – 2 dzieci uczęszczało na zajęcia korekcyjno- kompensacyjne prowadzone w przedszkolu.

Przedszkole umożliwia udział dzieci w różnorodnych konkursach organizowanych na terenie miasta i kraju.

- II miejsce w konkursie plastycznym pt. „Zróbmy choinkę... inaczej” organizowanym przez Halę Targową Feniks;
- wyróżnienie w konkursie plastycznym pt. Obrazy w polskiej pieśni patriotycznej związanej z odzyskaniem niepodległości przez Polskę”;
- wyróżnienie za udział w międzyprzedszkolnym konkursie recytatorskim pt. „Mali Strażnicy Przyrody w poezji”;
- wyróżnienie za udział w międzyprzedszkolnym konkursie recytatorskim pt. Poezja z uśmiechem”;

Przedszkole Miejskie Nr 9

1. Systematycznie prowadzono zajęcia dydaktyczne;
2. Organizowane są zajęcia dodatkowe poza podstawą programową, prowadzone przez nauczycielki jako programy własne takie jak:

- Program adaptacyjny, „W Krainie bajek, baśni i legend” – program edukacji czytelniczej i patriotycznej dla dzieci 5-6 letnich i 3-4 letnich, „Między nami Biedronkami” – program kółka plastycznego, „Muzyka jest wszędzie” – program zabaw muzyczno-ruchowych, „Roztańczone przedszkolaki” – program muzyczny, „Plastyka dla smyka” – program plastyczny, „Rytmika dla smyka” – program muzyczno-ruchowy, „W krainie muzyki” program muzyczno – ruchowy, „Gimnastyka buzi i języka” – zabawy logopedyczne, „Radosne ruchy z muzyką” – program

muzyczno-ruchowy, „Bawię się i uczę” program wspierający rozwój umysłowy, edukację przyrodniczą i matematyczną,” „Dziecko badaczem”, „Jestem przedszkolakiem zdrowym i bezpiecznym”, Przygody z Kamishibai” program innowacyjny –od imienna nauka czytania.”, Razem działamy i podróżujemy naszą Ojczyznę poznajemy” – program innowacyjny, Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym „Badam, doświadczam i eksperymentuję”,

- Program edukacji patriotycznej dla dzieci w wieku przedszkolnym 3-6 lat., Kto Ty jesteś Polak mały”,

- Program wspierania motoryki małej dla dzieci 5-letnich;

3. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna udzielana była z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych każdego dziecka oraz we współpracy z rodzicami dzieci i specjalistami.

Przedszkole Miejskie Nr 13

1. Organizowano pomocy psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci wymagających wsparcia: zajęcia z pedagogiem, psychologiem: „Spotkanie z Leonem”, „Zajęcia wspomagające pamięć i koncentrację uwagi dzieci w wieku przedszkolnym, warsztaty „Rozwijanie kompetencji społeczno emocjonalnych”;

2. Czytanie przez rodziców i nauczycieli bajek terapeutycznych;

3. Organizowanie obserwacji dziecka przez psychologa, za zgodą rodziców, określanie kierunków pracy z dzieckiem dla nauczycieli, rodziców, specjalistów;

4. Prowadzenie port folio dla wszystkich dzieci;

5. Prowadzenie przez nauczycieli obserwacji doraźnej;

6. Organizacja „Dnia Kreatywności”;

7. Organizacja i udział w konkursach przedszkolnych, miejskich i o zasięgu ogólnopolskim.

Przedszkole Miejskie Nr 16

1. Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2017/2018: w ramach WWR na terenie przedszkola objętych było 14 dzieci, rewalidacja 10 dzieci, SI 18 dzieci, zajęcia logopedyczne 36 dzieci, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne 5 dzieci, zajęcia z psychologiem 3 dzieci. W pierwszym półroczu roku szkolnego 2018//2019 pomocą objęte było w ramach WWR 11 dzieci, rewalidacja 9, korekcyjno-kompensacyjne 4, SI 11 dzieci, zajęcia logopedyczne 37, zajęcia z psychologiem 9 dzieci;

2. W ramach promowania dzieci uzdolnionych dwoje dzieci z przedszkola wytypowanych zostało do nagrody w Miejski Festiwalu Dzieci w kategoriach: muzyka i taniec oraz kreatywność.

Przedszkole Miejskie Nr 17

1. Budowanie na terenie przedszkola pozytywnych relacji z dziećmi i rodzicami;

2. Dbanie o właściwy klimat umożliwiający rozwój inteligencji emocjonalnej dzieci i stwarzanie przyjaznego środowiska w placówce;

3. Rozszerzanie oferty zajęć dodatkowych poza podstawą programową: zajęcia rytmiczne, zajęcia z robotyki;

4. Utrzymywanie wysokiej jakości i poziomu kształcenia i wychowania w przedszkolu poprzez prowadzenie ciekawych zajęć rozwijających samodzielność i kreatywność dzieci, udział w konkursach, przeglądach międzyprzedszkolnych i miejskich takich jak np.: występy na festynach osiedlowych, konkursach piosenki przedszkolnej i innych miejskich imprezach, a także organizacja wyjść do kina, teatrzyków, organizacja Przedszkolnego autokaru teatralnego – wyjazdy na spektakle do Teatru Guliwer w Warszawie;

5. Wzbogacanie bazy dydaktycznej i wyposażenia przedszkola.

Szkoła Podstawowa Nr 2

Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych otrzymali wsparcie w postaci:

1. Zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, rehabilitacyjnych, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć gimnastyki korekcyjnej oraz zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno -społeczne;
2. Przeprowadzono diagnozę potrzeb edukacyjnych i wychowawczych uczniów z orzeczeniami (dobór metod i form pracy);
3. Sporządzono Wielospecjalistyczne Oceny Poziomu Funkcjonowania Dziecka, dzięki którym uzyskano globalny obraz funkcjonowania dziecka w różnych obszarach;
4. Opracowano i zrealizowano Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne dla każdego dziecka - opracowano indywidualne programy rewalidacyjne zgodnie z zaleceniami orzeczeń PP-P;
5. Opracowano wymagania edukacyjne zgodnie z potencjałem rozwojowym dziecka;
6. Stworzono możliwość korzystania z sali Doświadczania Świata w Domu Pomocy Społecznej;
7. Uczniowie niepełnosprawni korzystali z warsztatów pt. „Obrzędy bożonarodzeniowe”;
8. Zakupiono materiały i środki dydaktyczne do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi w stopniu umiarkowanym;
9. Zorganizowano Dzień Integracji, podczas którego uczniowie uczestniczyli w zajęciach doświadczania świata stymulując różne zmysły;
10. Uczniowie uczestniczyli w wielu wycieczkach, konkursach i spotkaniach z ciekawymi osobami;
11. Integrowano uczniów z niepełnosprawnościami ze środowiskiem klasowym i szkolnym;
12. Analizowano dokumentację każdego dziecka, dokonano ewaluacji i modyfikacji programów nauczania;
13. Kontynuowano współpracę z PP-P w Ostrołęce;
14. Współpraca wychowawców z pedagogiem szkolnym w celu udzielania pomocy materialnej rodzinom najuboższym w formie dofinansowania do obiadów oraz paczek świątecznych, organizowanie pomocy rzeczowej;
15. Wychowawcy klas przeprowadzili zajęcia nt. „Szacunek może mieć wiele znaczeń”, „Pojęcie moralności współczesnego człowieka”, „Lepszy świat przez wolontariat”, „Wolontariat. Akcje charytatywne. Warto pomagać”;
16. Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze i zajęcia rozwijające umiejętności;
17. Uczniowie z klas integracyjnych aktywnie uczestniczyli w zorganizowanym Dniu Integracji pt.: „Różni -Równi” - każda klasa wykonała plakat na temat „Niepełnosprawni wśród nas”;
18. Społeczność szkolna uczestniczyła w spotkaniu z niepełnosprawnym artystą, malarzem – St. Kmieciem;
19. Uczniom z trudnościami zorganizowano zajęcia dydaktyczno -wyrównawcze z języka polskiego, angielskiego i matematyki
- dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zorganizowano zajęcia specjalistyczne tj.: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rehabilitację ruchową, gimnastykę korekcyjną oraz rewalidację;
20. W celu rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych u uczniów pedagodzy prowadzili zajęcia terapeutyczne stosownie do potrzeb każdego dziecka;
21. Kontynuowano współpracę ze specjalistami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
22. W porozumieniu z Domem Pomocy Społecznej niepełnosprawni uczniowie klas integracyjnych mieli możliwość korzystania z Sali Doświadczania Świata, w celu wspomaganie procesu dydaktycznego i całościowego rozwoju każdego dziecka;
23. Udział uczniów w organizowanych w szkole konkursach i warsztatach o różnorodnej tematyce;
24. Udział klas w I Festiwalu Twórczości Dziecięcej i I Festiwalu Młodego Odkrywcy;
25. Udział uczniów w Turnieju klas III pt.: „Klasa na 5”;
26. Zajęcia z wychowawcami nt.: „Moje zainteresowania i hobby elementem własnej wartości”, „Umiem zaplanować swoją pracę” „Jak pokonać trudności w nauce”; „Jak uzyskać dobre wyniki”;

„Jaki kierunek nauki wybiorę”, „Moja przyszłość zależy ode mnie”, „Jak uczyć się efektywniej”, „Coaching w edukacji”.

Szkoła Podstawowa Nr 3

1. Realizowane były zajęcia edukacyjne w klasach, dotyczące zdrowia, zdrowego żywienia i zdrowych nawyków, a także bezpiecznego wypoczynku;
2. Prowadzane były indywidualne rozmowy z uczniami w celu udzielenia im pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych, nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych, trudności adaptacyjnych lub konfliktów rówieśniczych, prowadzone są interwencje doraźne w formie mediacji;
3. Prowadzone były rozmowy z rodzicami w celu poznania sytuacji wychowawczej uczniów, udzielane jest im wsparcie w rozwiązywaniu trudności wychowawczych oraz problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny.

Szkoła Podstawowa Nr 4

1. Indywidualny program edukacyjno - terapeutyczny realizowało 44 uczniów;
2. Pomocą psychologiczno - pedagogiczną objętych było 111 uczniów szkoły podstawowej oraz 33 uczniów gimnazjum, którzy korzystali z następujących form pomocy:
- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, terapii logopedycznej itp.;
3. Dla wszystkich uczniów szkoły zorganizowano zajęcia dodatkowe;
4. Proces dydaktyczno – wychowawczy został urozmaicony wieloma spotkaniami z ciekawymi ludźmi;
5. Udział uczniów w różnego rodzaju konkursach, projektach;
6. W ramach profilaktyki zdrowotnej, bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych oraz zapewnienia bezpiecznego przebywania na terenie szkoły i poza nią zorganizowano wiele zajęć profilaktycznych;
7. Działalność dydaktyczno – wychowawcza szkoły opierała się także na współpracy ze środowiskiem lokalnym oraz instytucjami kultury.

Szkoła Podstawowa Nr 5

1. Szkoła uzyskiwała wysoki poziom wyników egzaminu gimnazjalnego i sprawdzianów kompetencji;
2. Szkoła zapewnia specjalistów;
3. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana była w trakcie bieżącej pracy z uczniem;
4. Organizowane były zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców uczniów;
5. Udzielano porad rodzicom uczniów;
7. W szkole organizowano: klasy integracyjne oraz nauczanie włączające dla uczniów z niepełnosprawnościami;
8. Uczniowie korzystali ze stypendiów.

Szkoła Podstawowa Nr 6

1. W szkole wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych udzielane było każdemu potrzebującemu uczniowi, w oparciu o rzetelne rozpoznanie potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych danego ucznia. Rozumiejąc potrzebę i znaczenie indywidualizacji nauczania nauczyciele dostrzegają różnice między uczniami dotyczące zdolności, tempa pracy na zajęciach, sposobów przyswajania wiedzy, jak również motywacji do uczenia się. Wszelkie formy indywidualizacji bazują na rozpoznawaniu i wykorzystaniu potencjału dziecka do pokonywania deficytów;
2. Ważnym aspektem wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi było tworzenie prawidłowych warunków edukacyjnych. Nauczyciele dostosowują metody i formy pracy z dzieckiem do jego możliwości, uwarunkowanych dysfunkcjami czy sytuacją społeczną;

3. Dodatkowym wsparciem dla tej grupy uczniów była organizowana w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie bieżącej pracy z uczniem, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, rozwijających kompetencje społeczno – emocjonalne, zajęć z psychologiem i pedagogiem szkolnym, zajęć terapii integracji sensorycznej, a także zajęć rozwijających uzdolnienia uczniów. Szkoła wychodzi naprzeciw oczekiwaniom uczniów i ich rodziców zapewniając szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych służących wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz rozwijaniu zdolności uczniów na każdym etapie kształcenia;
4. W odpowiedzi na specjalne potrzeby uczniów utworzono klasy integracyjne;
5. Jedna uczennica realizowała indywidualny program nauczania z języka angielskiego celem rozwijania zainteresowania językiem angielskim;
6. Celem promowania w środowisku lokalnym uczniów uzdolnionych szkoła zorganizowała kolejną edycję międzyszkolnego konkursu „O orle pióro”;
7. W szkole prowadzone są następujące innowacje pedagogiczne: Ekspert Programowania, Koło miłośników gier i zagadek logicznych „Główka pracuje”, Akademia chemiczna młodego przyrodnika, E-edukacja wczesnoszkolna, Żyj i działaj bezpiecznie;
8. Dużym echem w społeczności szkolnej odbił się projekt edukacyjny „Rodzina Polonijna”, który jest efektem sześcioletniej współpracy naszej szkoły i Szkoły Polskiej w Barcelonie, Tarragonie i Gironie. Rodzina Polonijna to projekt, który realizowała Szkoła nr 6 dzięki udziałowi w konkursie ogłoszonym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Rodzina Polonijna”.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Realizacja zajęć edukacyjnych, rozwijających uzdolnienia, umiejętności uczenia się, związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
2. Zatrudnienie w szkole pedagoga i psychologa; współpraca z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, poradniami specjalistycznymi, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
3. Jeden uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego skorzystał z dofinansowania do podręczników w ramach Programu Rządowego „Wyprawka szkolna”.
9. uczniów otrzymało stypendium Marszałka Województwa Mazowieckiego, zaś jedna uczennica Stypendium Prezesa Rady Ministrów (średnia: 6,00). W ramach programu „Podaj dalej” organizowanego przez Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków I LO w Ostrołęce, trzech uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, angażujących się w życie społeczne szkoły otrzymało wsparcie finansowe w postaci stypendium. W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce i GOPS-ami, korzystanie z pomocy pracownika socjalnego w sprawach uczniów i ich rodzin celem finansowania obiadów dla uczniów mających trudną sytuację opiekuńczo – wychowawczą i materialną;
4. Realizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (opinie, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego - IPET).
5. 18. uczniów otrzymało stypendium Marszałka Województwa Mazowieckiego, zaś 2 uczniów Stypendium Prezesa Rady Ministrów.

II Liceum Ogólnokształcące

1. Utrzymanie odpowiedniej jakości i poziomu kształcenia w placówkach oświatowych na terenie miasta;
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów;
3. Pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich, m.in. poprzez stypendia socjalne, organizację dożywiania, zakup podręczników i materiałów szkolnych – Wyprawka szkolna dla uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności;
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce, m.in. przez wolontariuszy – zajęcia fakultatywne, wyrównawcze, prowadzone przez naszych nauczycieli zarówno indywidualnie, jak i w grupach;

5. Promowanie w środowisku lokalnym uczniów wybitnie uzdolnionych, tworzenie warunków sprzyjających ich rozwojowi poprzez różnego rodzaju formy wyróżnień i nagród – prowadzenie rejestru laureatów i finalistów olimpiad, promowanie ich w środowisku, informowanie lokalnej społeczności o osiągnięciach. Najlepsi, najzdolniejsi uczniowie zasiadają w jury konkursu matematycznego POCISK dla uczniów gimnazjów Ostrołęki i okolic, wybitni poloniści prowadzą warsztaty dla uczestników konkursu „Kulturalny przekładaniec”.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 1

1. Działania realizowane w obszarze opiekuńczo-wychowawczym podejmowane były w celu zapewnienia jak najwyższego poziomu kształcenia młodzieży. Szczególną uwagę zwracano na następujące kwestie: wyrównywanie szans edukacyjnych, profilaktykę uzależnień, eliminowanie zachowań negatywnych w środowisku szkolnym, tworzenie przyjaznej atmosfery w środowisku szkolnym, budowanie pozytywnych relacji z uczniami. Działalność szkoły we wspomnianych obszarach przybierała następujące formy:

- w ramach współpracy z rodzicami w zakresie wspierania wychowawczej roli rodziny oraz integrowania działań szkoły i rodziców dyrekcja szkoły zorganizowała 6 dni otwartych, w ramach których przeprowadzono 202 spotkania. Rodzice zostali zapoznani z organizacją pracy szkoły, zmianami w prawie oświatowym, a także z zagadnieniami z obszaru pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która jest udzielana potrzebującym uczniom. W ramach wspomnianej współpracy wszyscy wychowawcy dbali również o indywidualne kontakty z rodzicami, których na bieżąco informowano o postępach w nauce, frekwencji i zachowaniu ich dzieci. Rodzice uczestniczyli także w organizowanych w szkole uroczystościach i imprezach szkolnych. Placówka podejmuje działania mające na celu zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły. Bierzymy pod uwagę i wdrażamy w naszej działalności zgłaszane przez rodziców wnioski i sugestie w sprawach edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych. Rada Szkoły i Rada Rodziców wspierają działania szkoły, a także aktywnie uczestniczą w realizacji „Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego”.

2. Szkoła zapewniała uczniom wszechstronną opiekę psychologiczno-pedagogiczną. Obejmowała ona różne sfery oddziaływań m.in.: organizowanie pomocy psychologicznej i pedagogicznej na prośbę ucznia, nauczycieli, rodziców oraz udzielanie pomocy uczniom realizującym naukę indywidualnie i posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

3. W ramach swojej działalności szkoła podejmowała również wiele działań umożliwiających uczniom wszechstronny rozwój poprzez organizację zajęć obejmujących m.in. tematykę regionalną, kulturalną, ekologiczną, patriotyczną. Dodatkowo młodzież brała udział w wielu konkursach, olimpiadach, turniejach, zarówno z zakresu przedmiotów ogólnych jak i przedmiotów zawodowych. Udział w konkursach jest doskonałym sposobem na poszerzenie wiedzy oraz sprawdzenie jej w praktyce. Ważnym elementem aktywności ZSZ Nr 1 w Ostrołęce był udział w programach finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Dzięki środkom finansowym pozyskiwanym w ramach programu ERASMUS+ możliwa była organizacja zagranicznych praktyk zawodowych dla uczniów naszej szkoły (w Grecji i Portugalii) oraz zajęć z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli (w Grecji i Niemczech oraz na Malcie).

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

2. Prowadzenie kół zainteresowań, SKS;

3. Prowadzenie innowacji pedagogicznych- Edukacja dla bezpieczeństwa – wojsko- klasy I, II, III, o profilu wojskowym;

4. Wprowadzenie innowacji pedagogicznej - bezpieczeństwo pożarowe, pływanie z elementami ratownictwa wodnego – klasy I i II;

5. Wprowadzenie innowacji pedagogicznej – technik robót wykończeniowych w budownictwie, specjalność- architektura wnętrz- klasy I i II;

6. Udział uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w programie „Wyprawka szkolna”;
7. Przygotowanie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
8. Koleżeńska pomoc w nauce – internat szkolny.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 3

1. Zorganizowanie w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej zajęć wyrównawczych;
2. Organizowanie pomocy koleżeńskiej w ramach struktury Samorządu Uczniowskiego;
3. Zorganizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dwóch uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego;
4. Promowanie i angażowanie w życie szkolne wybitnie zdolnych uczniów (konkursy plastyczne, występy wokalne, udział w konkursach przedmiotowych, udział w apelach, akcjach szkolnych, występach recytatorskich);
5. Ścisła współpraca psychologa i pedagoga z wychowawcami i nauczycielami w celu eliminowania zachowań o charakterze patologicznym;
6. Stały monitoring frekwencji uczniów;
7. Zorganizowanie przez Samorząd Uczniowski różnych ciekawych inicjatyw na rzecz rówieśników m.in. dyskoteki, Mikołajki, Walentynki, aukcje charytatywne, 1 Dzień Wiosny, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Spotkania bożonarodzeniowe, Dzień Dziecka itp.;
8. Udział psychologa z uczniami w obserwacji rozprawy sądowej.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 4

Zorganizowano nauczanie indywidualne dla uczniów potrzebujących wsparcia; działają koła zainteresowań i organizacje szkolne; uruchomiono refundację posiłków dla uczniów z rodzin zagrożonych ubóstwem.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

1. Placówka dbała o utrzymanie odpowiedniej jakości i poziomu kształcenia dzieci i młodzieży zgodnie z przepisami prawa oświatowego. Uczniowie nabywali wiadomości i umiejętności wynikające z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Nadzór pedagogiczny sprawowany był planowo i systematycznie zgodnie z opracowanym i pozytywnie zaopiniowanym przez Radę Pedagogiczną Planem Nadzoru Pedagogicznego. Przeprowadzone przez dyrekcję obserwację zajęć wskazują, że proces edukacyjny realizowany był efektywnie, nauczyciele stosowali aktywizujące metody nauczania, co przekładało się na wyniki edukacyjne uczniów;
2. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną mieli zapewnioną pomoc i wsparcie specjalistów zgodnie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Zgodnie z ramowymi planami nauczania realizowany były zajęcia rewalidacyjne tj. zajęcia rewalidacyjne usprawniające techniki szkolne, zajęcia rewalidacyjne usprawniające proces komunikowania się, zajęcia rewalidacyjne z integracji sensorycznej, zajęcia rewalidacyjne podnoszące kompetencje emocjonalno - społeczne Nauczyciele, specjaliści, wychowawcy grup wychowawczych udzielali podopiecznym pomocy psychologiczno - pedagogicznej w bieżącej pracy. Realizowano zajęcia specjalistyczne wynikające z pomocy psychologiczno - pedagogicznej: zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne z matematyki i języka polskiego, zajęcia terapeutyczne SI;
3. Placówka współpracowała z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie dożywiania uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej. W roku szkolnym 2017/2018 z dofinansowania obiadów korzystało 26 uczniów. Dla potrzebujących uczniów i ich rodzin przekazywane były paczki żywnościowe w ramach współpracy z Bankiem Żywności. W trudnych życiowych sytuacjach placówka współpracowała z ośrodkami pomocy społecznej w celu przekazania informacji o problemach danej rodziny i podjęciu działań interwencyjnych. Placówka zapewniała pomoc w dofinansowaniu zakupu podręczników do kształcenia specjalnego w formie wyprawki szkolnej;

4. W ramach realizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej organizowano zajęcia wyrównawcze z matematyki i języka polskiego. Działająca w placówce świetlica i internat zapewniały uczniom pomoc w nauce w ramach realizowanych zajęć opiekuńczo - wychowawczych. Ośrodek współpracował z wolontariuszami Zespołu Szkół Zawodowych nr 4, w ramach której młodzież ZSZ nr 4 udzielała wsparcia uczniom podczas nauki;
5. Placówka organizowała nauczanie indywidualne;
6. W placówce tworzyło się warunki do rozwoju uczniów poprzez udział w różnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych, organizowaniu imprez i uroczystości dla społeczności szkolnej i zaproszonych gości. Uczniowie prezentowali swoje umiejętności taneczne, teatralne, plastyczne, sportowe na których to zdobywali nagrody i wyróżnienia. Uczniowie Ośrodka zostali wyróżniani podczas Samorządowej Gali Uczniowskiej za wyniki w nauce, talent, osiągnięcia sportowe.

Cel operacyjny 2. Profilaktyka uzależnień, eliminowanie zachowań negatywnych w środowisku szkolnym, dbałość o organizację czasu wolnego.

Przedszkole Miejskie Nr 5

1. Opracowanie i realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego „Przedszkolaki z 5 nałogom mówią NIE”;
2. Realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego „Czyste powietrze wokół nas”, ogólnopolskiego programu edukacji zdrowotnej „Akademia Aquafresh” i ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Kubusiowi przyjaciele natury”;
3. Organizacja zajęć dodatkowych z piłki nożnej oraz zajęć tanecznych.

Przedszkole Miejskie Nr 7

1. Organizowanie konsultacji, warsztatów dla dzieci i rodziców ze specjalistami z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Ostrołęce na temat „Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu rodzinnym i przedszkolu”;
2. Prowadzenie programów przez specjalistów z PPP pt. „W krainie zdrowych nawyków”, „Poznaję i akceptuję siebie i innych”. Prowadzenie zajęć dla dzieci z psychologiem z PPP w ramach Kampanii 19 dni przeciwko przemocy”;
3. Udział dzieci 6- letnich w ogólnopolskim konkursie rysunkowym na plakat pt. „Budujemy świat bez przemocy”;
4. Opracowanie i realizacja programu przez nauczycieli przedszkola z elementami bajkoterapii pt. „Kiedy emocje przychodzą z wizytą”;
5. Udział nauczycieli w warsztatach „Spotkania z Leonem” – profilaktyka agresji dla dzieci;
6. Współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
7. Opracowanie w grupach przedszkolnych Kodeksu zasad zachowania się w przedszkolu i stosowanie go przez dzieci i nauczycieli;
8. Prowadzenie warsztatów dla rodziców na temat „Oddziaływań wychowawczych w przedszkolu i domu rodzinnym”;
9. Prowadzenie zajęć z zastosowaniem metod kreatywnych;
10. Realizacja programu rozwijającego twórczą aktywność dziecka w wieku przedszkolnym;
11. Rozszerzanie oferty zajęć dodatkowych poza podstawą programową: zajęcia rytmiczno – umuzykalniające, zajęcia sportowe prowadzone przez OTS KORONA.

Przedszkole Miejskie Nr 13

1. Organizacja uroczystości ogólnopreedszkolnej „Nadanie imienia” z udziałem środowiska lokalnego;
2. Organizacja uroczystości integracyjnych „Dzień Przedszkolaka”, Święto Seniora”, Jasełka, Festyn Rodzinny.

Miejskie Nr 17

1. Zapewnienie dzieciom wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów poprzez: prowadzenie zajęć z logopedii, prowadzenie systematycznej obserwacji dzieci, organizowanie konsultacji, warsztatów dla dzieci i rodziców ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrołęce;
2. Prowadzenie w przedszkolu programów przez specjalistów z PP-P n. t. zachowań agresywnych i relacji w grupie.
3. Udział nauczycieli w warsztatach „Spotkania z Leonem” – profilaktyka agresji dla dzieci. Prowadzenie przez nauczycieli zajęć wyrównawczych w ramach pracy indywidualnej z dziećmi;
4. Udział w programie SANEPIDU „Czyste powietrze wokół nas”;
5. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce’
6. Współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
7. Wzbogacanie bazy dydaktycznej i wyposażenia przedszkola.

Szkoła Podstawowa Nr 2

1. Opracowano i wdrożono wewnątrzszkolny dokument: Procedury w Sytuacjach Trudnych;
2. W ramach profilaktyki społecznej zorganizowano spotkanie z wychowawcą zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich w Laskowcu na temat „Kiedy zaczyna się patologia?”;
3. Zajęcia z wychowawcą pt: - „Uczymy się mówić „NIE” – mam swoje zdanie i nie muszę go zmieniać” „Radzę sobie z konfliktami. Nie czynię drugiemu co tobie nie miłe”.
4. Spotkanie z policjantem dotyczące „Przeciwdziałania agresji”;
5. Zajęcia z pedagogiem „Złość, agresja, przemoc”, „Integracja klasy”, „Umiejętność rozwiązywania konfliktów”
6. Spotkanie z policjantem na temat „Cyberprzemocy”;
7. Zajęcia z wychowawcami na temat: „ Radzę sobie z konfliktami”. „Nie czynię drugiemu co tobie nie miłe.”;
8. „Agresja elektroniczna” – zapobieganie i sposoby reagowania na cyberprzemoc „Uśmiech to taka krzywa co wszystko prostuje”, „Umiejętność rozwiązywania problemów”;
9. Spotkanie z przedstawicielem Policji;
10. Spotkania i pogadanki z pedagogiem szkolnym na tematy „Zachowujemy się kulturalnie i bezpiecznie”, „Szanujemy się wzajemnie” „Złość, agresja, przemoc”;
11. Pogadanki (w klasach I-III) na temat przestrzegania procedur postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo i wyciąganie konsekwencji. Przeprowadzenie przez pedagoga „Treningu zastępowania agresji”;
12. Udział klas w X Miejskim Dniu bez Przemocy;
13. Wychowawcy klas i pedagodzy przeprowadzili szereg pogadanek nt. przemocy, zagrożeń i agresji słownej;
14. Obserwowano sytuację materialną i rodzinną uczniów;
15. W zajęciach z wychowawcami wykorzystywano fragmenty autorskich programów profilaktycznych „Bliżej siebie”;
16. Zajęcia z wychowawcami z zastosowaniem zabaw integrujących, poprawiających relacje między uczniami, rozwijające postawy otwartości, tolerancji oraz akceptacji siebie i innych;
17. Udział uczniów w Dniu Integracji pt.: „Różni-Równi”;
18. Szkoła realizując działania profilaktyczno-wychowawcze-educacyjne.

Szkoła Podstawowa Nr 3

1. Prowadzono spotkania z uczniami w klasach o następującej tematyce: „Gry i zabawy integracyjne”; „Jak wybrać właściwą szkołę”; „Ulubione zawody, sposoby autoprezentacji”; „Jak dbać o dobre relacje w klasie”; „Jak być dobrym przyjacielem?”, „Każdy jest niepowtarzalny”; „Samocena – test”; „Twój styl podejmowania decyzji”, „Czy znasz siebie?”, film „Akceptacja w grupie rówieśników”, „Zjawisko przemocy i agresji w szkole i klasie” (ankieta);
2. Zajęcia prowadzono także w klasach w ramach godziny wychowawczej (tematyka spotkań określona programem pracy wychowawcy danej klasy) oraz w ramach przedmiotów szkolnych

takich jak język polski, wychowanie do życia w rodzinie, historia czy wiedza o społeczeństwie, religia oraz wychowanie fizyczne;

Realizowany jest cykl spotkań pod hasłem „Dogadana klasa” – służących rozwijaniu wśród uczniów umiejętności współpracy i komunikacji;

3. Prowadzono zajęcia wybiegające naprzeciw potrzebom i zainteresowaniom uczniów: basen, zajęcia taneczne, sportowe, plastyczne, teatralne;

4. Organizowane są apele o tematyce zdrowotnej („Jak dbać o zdrowie”), bezpieczeństwie („Bezpieczna droga do szkoły”), prawach ucznia („Prawa i obowiązki ucznia, dziecka, obywatela”), właściwym zachowaniu: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą”;

5. Monitorowano realizację obowiązku szkolnego;

6. Nauczyciele uczestniczyli w warsztatach i szkoleniach dotyczących wzajemnych relacji w klasie, odżywiania, agresji, uzależnień....;

7. Organizowano spektakle i spotkania profilaktyczne;

8. Prowadzono warsztaty integracyjne rozwijające umiejętności społeczne uczniów.

Szkoła Podstawowa Nr 5

1. W szkole został opracowany program wychowawczo-profilaktyczny, który realizowali wszyscy pracownicy pedagogiczni szkoły;

2. Uczniowie brali udział w akcji „EDWARD” oraz „Pamiętaj koniecznie, spędzaj ferie bezpiecznie”;

3. Systematyczna współpraca z PP-P;

4. Diagnozowanie sytuacji wychowawczej uczniów rozpoczynających naukę w szkole;

5. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu uczniów;

6. Współpraca z jednostkami w zakresie niesienia pomocy materialnej uczniom;

7. Przystąpienie do projektu „MŁODZICYFROWI.PL.”;

8. Spotkania z dzielnicowymi;

9. Przeprowadzono akcję „NIE WSZYSTKO PRZYJMUJĘ!!! MYŚLĘ I WERYFIKUJĘ!!!”;

10. Zorganizowano spotkanie dot. zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym;

11. Prowadzono warsztaty w klasach I-III szkoły podstawowej „Spotkania z Leonem”;

12. Prowadzono zajęcia integracyjne dla uczniów kl. I i IV;

13. Zorganizowano Happening z okazji „Dnia tolerancji”;

14. Zorganizowano „Dzień Życzliwości”.

15. W szkole organizowano zajęcia rozwijające uzdolnienia i zainteresowanie uczniów.

Szkoła Podstawowa Nr 6

1. Wychowawcy planując lekcje wychowawcze uwzględniali zagadnienia z programu wychowawczo-profilaktycznego. Problemy poruszane na lekcjach wychowawczych były adekwatne do potrzeb uczniów i dotyczyły m. in. uzależnień i nałogów, zdrowego stylu życia (zapraszano panią dietetyczkę, pielęgniarkę) i świadomego korzystania ze środków masowego przekazu, kształtowania postaw tolerancji, kultury osobistej. W związku z występowaniem niewłaściwych postaw i zachowań wśród uczniów, tj. używanie wulgaryzmów, przezywanie, dokuczanie, wyśmiewanie rówieśników; brak szacunku wobec osób dorosłych; były przeprowadzane systematycznie pogadanki profilaktyczne przez pedagoga i psychologa, wychowawców oraz z osobami z zewnątrz zarówno z całymi klasami jak i indywidualnymi uczniami. Organizowane były warsztaty profilaktyczne dla uczniów, nauczycieli, rodziców na temat procedur bezpieczeństwa, była też zorganizowana pogadanka dla uczniów przez policjantów na temat odpowiedzialności karnej dzieci i młodzieży. Wzmoczone były patrole policji i straży miejskiej, patrolowali teren wokół szkoły oraz korytarze szkolne podczas długich przerw międzylekcyjnych. Ścisła współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę poradnia pp, zespół kuratorski, terapeuci Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Laskowcu, Placówką Pieczy Zastępczej „Korczakówką”. Uczniowie w trudnych sytuacjach mogli liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli i pracowników szkoły oraz instytucji pomocowych. Rodzice oraz

opiekunowie korzystali z pomocy pracowników pedagogicznych szkoły przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych;

2. Zorganizowano programy profilaktyczne: „Archipelag Skarbów”.

3. Przeprowadzono warsztaty: „Przemoc to nie moc”, „Przemoc rodzi przemoc”.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przestępczości zgodnie z założeniami Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły;

2. Opracowanie „Zasad i procedur postępowania w sytuacjach trudnych zaistniałych na terenie szkoły oraz zagrażających jej bezpieczeństwu w I Liceum Ogólnokształcącym im. Generała Józefa Bema w Ostrołęce”, powołanie koordynatora ds. bezpieczeństwa w szkole. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych zgodnie z procedurami. W celu integrowania działań w zakresie bezpieczeństwa oraz współpracy ze środowiskiem lokalnym przygotowanie wykazu podmiotów, instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych, dzięki którym społeczność szkoły oraz ich rodziny mogą uzyskać pomoc w sytuacjach trudnych, kryzysowych, zagrażających poczuciu bezpieczeństwa; ulokowanie ich na stronie;

3. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przestępczości i jej negatywnych skutków zgodnie z założeniami Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły;

4. Rozmowy z uczniami oraz ich rodzicami/opiekunami prawnymi - udzielanie wsparcia psychicznego, porady, pomoc w trudnych sytuacjach, warsztaty z pedagogiem i psychologiem, realizacja wyłonionych priorytetowych tematów na godzinach wychowawczych, udział uczniów w uroczystościach klasowych i szkolnych, wsparcie pedagogiczne dla nauczycieli – indywidualne rozmowy, porady, wskazówki dla nauczycieli (zwłaszcza rozpoczynających pracę i z małym doświadczeniem zawodowym) na indywidualne zapotrzebowanie, a także inicjowanie rozmów w przypadku zaobserwowania takiej potrzeby;

5. Organizacja czasu wolnego młodzieży i rozwój zainteresowań to także zajęcia kół przedmiotowych i tematycznych oraz SKS-ów, młodzież uczestniczyła też w zajęciach tanecznych, teatralnych, w pracach szkolnego koła Caritas, w Akademii Edukacji Filmowej, spektaklach teatralnych, wycieczkach edukacyjnych, międzyklasowych i międzyszkolnych rozgrywkach sportowych, w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, tematycznych, recytatorskich, plastycznych i innych, w konferencjach i sesjach naukowych, obozach naukowych. Rozwojowi duchowemu służył udział uczniów wszystkich klas w programie rekolekcyjno-ewangelizacyjnym oraz uczestnictwo maturzystów wszystkich klas w corocznej pielgrzymce do Częstochowy. Przedstawiciele naszej społeczności uczestniczyli w przygotowaniach Orszaku Trzech Króli. Szkoła przystąpiła do programu Polskiej Akcji Humanitarnej pn. Szkoła Humanitarna, Biblioteka szkolna oferuje materiały edukacyjne dla młodzieży i nauczycieli (literatura, filmy), a także systematycznie wzbogaca księgozbiór o atrakcyjne pozycje, aby rozwijać zainteresowanie uczniów czytelnictwem i ułatwiać zdobywanie i pogłębianie wiedzy, a także wykorzystywać czas wolny od zajęć obowiązkowych. Szkoła uczestniczyła w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa. W celu zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczniom w internacie funkcjonuje świetlica szkolna, gdzie uczniowie mogą przebywać przed i po lekcjach, są organizowane zajęcia świetlicowe dla małych grup (np. zwolnionych z wychowania fizycznego lub nieuczęszczających na religię), a także w ramach doraźnych zastępstw a nieobecnych nauczycieli).

Zespół Szkół Zawodowych Nr 1

realizował szereg działań profilaktycznych mających na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz eliminowanie zachowań negatywnych wśród dzieci i młodzieży. Działalność profilaktyczna szkoły przybierała następujące formy: zorganizowano pozalekcyjne zajęcia sportowo-rekreacyjne "Alkohol drogą donikąd", zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla nauczycieli i rodziców pt. "Rola czynników chroniących w profilaktyce uzależnień", zorganizowano pogadanki dla uczniów pt. "Bezpieczne ferie", "Bezpieczne wakacje", uczniowie uczestniczyli w programie profilaktycznym zorganizowanym przez Urząd Miasta w Ostrołęce "Czy słowem można zranić?", w programie profilaktycznym "Ku wolności" zorganizowanym przez Fundację "Wyrwani z niewoli", w miejskiej akcji promującej zdrowy styl życia "Piękniejszy świat, gdy używek brak".

Bardzo ważnym obszarem działań szkoły jest również realizowanie zagadnień z zakresu profilaktyki zdrowotnej. W ramach promocji zdrowego stylu życia w szkole organizowano pogadanki na temat: higiena osobista, higiena otoczenia i higiena jamy ustnej, szkodliwość palenia tytoniu, zapobieganie chorobom układu krążenia, zapobieganie nałogom - narkomania, nikotynizm, alkoholizm, racjonalne odżywianie, stop dopalaczom, zdrowy styl życia, zapobieganie WZW typu A.

Promocja zdrowego stylu życia wśród młodzieży wiąże się również z zachęcaniem uczniów do brania udziału w konkursach profilaktycznych: antyalkoholowych, antynikotynowych, promujących zdrowie.

Szkoła realizując zadania z zakresu profilaktyki podejmowała współpracę z wieloma instytucjami i stowarzyszeniami, między innymi z: Komendą Miejską Policji w Ostrołęce, Sądem Rejonowym w Ostrołęce, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych "Nadzieja" w Ostrołęce,

W Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 w ramach budowania na terenie szkoły pozytywnych relacji z uczniami, tworzenia właściwego klimatu do ich rozwoju oraz tworzenia przyjaznego środowiska szkolnego dużą rolę odgrywa organizacja wydarzeń ułatwiających integrację wszystkich członków społeczności szkolnej. W tym celu, w ramach utworzonego w szkole kalendarza imprez i uroczystości organizowano następujące wydarzenia: Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, Święto szkoły połączone ze ślubowaniem klas pierwszych i otrzęsinami, Inaugurację Roku Sportowego, itp.

Warto zaznaczyć, że młodzież szkolna brała udział również w uroczystościach organizowanych przez Miasto Ostrołękę takich jak: Orszak Trzech Króli, Miejskie Obchody Święta Wojska Polskiego, Miejskie obchody rocznicy wybuchu II Wojny Światowej.

Uczniowie ZSZ Nr 1 w Ostrołęce zawsze bardzo chętnie angażują się w działalność mającą na celu pomoc ludziom potrzebującym. W ramach działalności szkolnego wolontariatu współpracowano m. in. z ostrołęckim hospicjum „Caritas” w akcji „Żonkilowe pola nadziei”. Młodzież posadziła przed szkołą 100 cebulek żonkili, które były rozdawane darczyńcom na rzecz hospicjum. Społeczność szkolna włączyła się również w Świąteczną Zbiórkę Żywności, zorganizowała zbiórkę słodczy dla dzieci z Białorusi (współpraca z polską szkołą w Pińsku). Samorząd Uczniowski przystąpił również do ogólnopolskiej akcji „Góra Grosza” wspierając tym samym dzieci, które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się we własnym domu rodzinnym. Uczniowie szkoły ponadto brali udział w akcji honorowego krwiodawstwa, wygrywając po raz szósty z rzędu turniej pn. "Młoda Krew Ratuje Życie".

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Diagnoza środowiska szkolnego (ankietowanie, obserwacja, prowadzone rozmowy z rodzicami) dotycząca podejmowanych zachowań ryzykownych przez młodzież;
2. Porady i konsultacje u pedagoga szkolnego- edukacja dotycząca instytucji wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną i wspierania rodzin dotkniętych chorobą alkoholową;
3. Wsparcie uczniów i ich rodzin dotkniętych przemocą domową, kierowanie do instytucji wspierających;
4. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych NOE –uczniowie klas pierwszych i Korekta;
5. Szkolna kampania informacyjno - edukacyjno „Stop przemocy. Zareaguj!”;
6. Spotkania w klasach dotyczące przemocy domowej i rówieśniczej z psychologiem z OIK w Ostrołęce;
7. Szkolenie z zakresu edukacji prawnej i nieodpłatnej pomocy prawnej;
8. Udział w koncercie profilaktycznym „Ku wolności” – 40 uczniów, udział w projekcji filmu „Najlepszy”;
9. Warsztaty z zakresu nowych środków psychoaktywnych z terapeutą uzależnień;
10. Szkolna akcja profilaktyczna- „Wspólnie zgaśmy papierosa”;
11. Spotkanie z psychologiem nt. depresji;
12. Prowadzenie programów profilaktycznych przez pielęgniarkę szkolną;
13. Udział w koncercie profilaktycznym promującym zdrowy styl życia;
14. Udział w kampanii KAS „Hazard, nie dziękuję”;
15. Warsztaty w klasach maturalnych „Stres- jako go oswoić ?”;
16. Zajęcia pozalekcyjne uczniów;
17. Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego - warsztaty z filcowania na mokro, zajęcia plastyczne, zajęcia dodatkowe zgodnie z zainteresowaniami uczniów.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

1. W placówce opracowano i systematycznie realizowano Program Wychowawczo - Profilaktyczny SOSW im. ks. Jana Twardowskiego, który zawierał zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom, przestępczości;
2. Dyrekcja, Rada Pedagogiczna monitorowała środowisko szkolne, a w razie potrzeby podejmowała działania interwencyjne i zapobiegawcze mające na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym. W tym celu ściśle współpracowano z Policją, Sądem, Ośrodkami Pomocy Społecznej. W placówce powołano nauczyciela pełniącego funkcje mediatora. Uczniowie i rodzice mieli możliwość uzyskania wsparcia psychologiczno - pedagogicznego ze strony psychologa szkolnego;
3. Opracowano i realizowano w ramach wewnątrzszkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego SOSW im. ks. Jana Twardowskiego działania na temat negatywnych skutków przestępczości. Powyższe działania realizowane były na godzinach wychowawczych i zajęciach opiekuńczo - wychowawczych w świetlicy szkolnej i w internacie;
4. Na terenie SOSW budowano pozytywne relacje z uczniami, dbano o właściwy klimat umożliwiający rozwój kompetencji społeczno - emocjonalnych uczniów i stworzono przyjazne środowisko szkolne. Powyższe działanie realizowano w ramach Programu Wychowawczo- Profilaktycznego SOSW – w OBSZARZE RELACJE- KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH. Podejmowano działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych przez psychologa i mediatora szkolnego. Organizowane były spotkania z psychologiem rozwijające kompetencje społeczno – emocjonalne;
5. SOSW zaproponował uczniom ciekawą i atrakcyjną formę zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów. Na terenie placówki działało koło Bliżej Kultury, koło plastyczne, koło ekologiczne, koło teatralne, koło taneczne, Gazetka Szkolna „Szkoła.pl”, Chór szkolny. Uczniowie w aktywny sposób spędzali wolny czas i poszerzali wiedzę o walorach turystycznych, kulturowych, przyrodniczych, geograficznych odwiedzanych regionów. Nauczyciele

i wychowawcy konstruktywnie organizowali czas wolny w formie wycieczek. Dodatkowo uczniowie uczestniczyli w edukacji filmowej w Ostrołęckim Centrum Kultury, w zajęciach muzealnych w Muzeum Kultury Kurpiowskiej i innych, Centrum Natura, zajęciach bibliotecznych w Bibliotece Pedagogicznej, zajęciach nauki pływania w Parku Wodnym. Na terenie placówki organizowano zabawy i dyskoteki szkolne. Uczniowie mieli możliwość prezentowania swoich umiejętności i talentów na imprezach i uroczystościach miejskich np. Gala Uczniów, festynach osiedlowych, przeglądach teatralnych itp.

CEL STRATEGICZNY 4.

WSPIERANIE STARZENIA SIĘ W DOBRYM ZDROWIU ORAZ OGRANICZANIE SKUTKÓW NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

Cele operacyjne:

- 1. Pomoc osobom starszym, organizacja czasu wolnego, usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.**
- 2. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich aktywizacja społeczna i zawodowa.**

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,**
2017 r. - 12 596 osób starszych (60⁺) – 24,08%, 2017r.- 52 308 mieszkańców Ostrołęki
2018 r. - 13034 osoby starsze (60⁺) – 24,90%, 2017r.- 52 295 mieszkańców Ostrołęki
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością (w oparciu o dane MOPR-u),**
2017 r. - 412 –osoby korzystające z PFRON
698 rodzin/ 1330 osób w rodzinach (osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej)
2018 r. - 400 –osób korzystających z PFRON
695 rodzin/ 1277 osób w rodzinach (osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej)
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,**
2017 r. - 289 osób starszych i niepełnosprawnych
2018 r. - 206 osób starszych i niepełnosprawnych
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,**
2017 r. - 289 osób starszych i niepełnosprawnych 2017r.- ogółem korzystało z pomocy społecznej 413 osób w wieku 60⁺ ,
2018 r. - 206 osób starszych i niepełnosprawnych 2018r - ogółem korzystało z pomocy społecznej 440 osób w wieku 60⁺
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,**
2017 r. - 115 osób na kwotę 835.141 zł, 2017r.- 99 osób usługi opiekuńcze, 25 osób specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 2017r - 9 osób jednocześnie miało przyznane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).
2018 r. - 117 osób na kwotę 1.040.263 zł, 2018r.- 100 osób usługi opiekuńcze, 22 osoby specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 2018r – 5 osób jednocześnie miało przyznane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Cel operacyjny 1. Pomoc osobom starszym, organizacja czasu wolnego, usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej pomocy

Przedszkole Miejskie Nr 5

1. Współpraca z Domem Pomocy Społecznej „Wrzos” – odwiedzanie pensjonariuszy z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy oraz Dnia Babci i Dziadka;
2. Organizowanie w przedszkolu uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Współpraca szkoły z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Ostrołęce – prowadzenie przez uczniów szkoły pod opieką nauczyciela cyklicznych zajęć komputerowych dla seniorów;
2. Współpraca szkoły z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Ostrołęce - prowadzenie przez uczniów szkoły pod opieką nauczyciela cyklicznych zajęć komputerowych dla seniorów;
3. W zakresie współpracy szkoły z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Ostrołęce – prowadzenie przez uczniów szkoły pod opieką nauczyciela cyklicznych zajęć komputerowych dla seniorów (zajęcia 1 raz w tygodniu od października do maja);
4. W ramach współpracy szkoły z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Ostrołęce – prowadzenie przez uczniów szkoły pod opieką nauczyciela cyklicznych zajęć komputerowych dla seniorów (zajęcia 1 raz w tygodniu od października do maja). Zajęcia prowadzili uczniowie i nauczyciel w formie wolontariatu.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 4

Współpraca w ramach wolontariatu, m.in. z Domem Pomocy Społecznej w Ostrołęce.

Cel operacyjny 2. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich aktywizacja społeczna i zawodowa

Przedszkole Miejskie Nr 5

1. Angażowanie do wszystkich działań podejmowanych w przedszkolu – uroczystości, konkursy, imprezy, wyjścia, wycieczki, spacer, dzieci z niepełnosprawnościami;
2. Organizacja grupy wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, cykliczna organizacja spotkań ze specjalistami różnych dziedzin.

Szkoła Podstawowa Nr 5

1. Organizowano klasy integracyjne;
2. Prowadzono nauczanie włączające dla uczniów;
3. Zatrudniano asystentów i nauczycieli wspomagających;
4. Szkoła jest dostosowana do uczniów niepełnosprawnych;
5. Organizowano zajęcia z doradcą zawodowym.

CEL STRATEGICZNY 5.

DBAŁOŚĆ O BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW MIASTA.

Cele operacyjne:

1. **Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.**
2. **Zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym.**

Wskaźniki monitoringowe:

- **liczba popełnionych i wykrytych przestępstw, w tym wśród nieletnich,**

Na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Ostrołęce stwierdzono w 2017 r. ogółem **1874 przestępstwa** w 2018 – **1962**, w tym czyny karalne nieletnich to w 2017 roku – **25** a w 2018 – **36**. Z przestępstwami tymi powiązanych było **947** podejrzanych w 2017 roku a w 2018 – **1012**. Nietelni sprawcy w 2017 roku to **18** osób, a w 2018 – **20**. W omawianym okresie widoczna jest tendencja wzrostowa liczby przestępstw stwierdzonych, jak również liczby podejrzanych, co dotyczy również czynów karalnych nieletnich i nieletnich sprawców tych czynów. W odniesieniu do wykrywalności sprawców przestępstw i czynów karalnych tendencja ma charakter pozytywny w zakresie pracy ostrołęckich policjantów na rzecz poprawy bezpieczeństwa naszych mieszkańców.

• **liczba realizowanych programów profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie przestępczości.**

Ostrołęccy policjanci nie opracowywali w latach 2017 – 2018 wystandaryzowanych programów profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przestępczości, ani wystandaryzowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Realizują jednak programy profilaktyczne opracowane przez policjantów Komendy Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu. Są to m. in.:

- działania ukierunkowane na bezpieczeństwo w ruchu drogowym – m.in. „B&N” (B–bezpieczny, N–niechroniony), „Świeć przykładem”, „Edward”, „Kierowco! Nie polujemy na zebkach!”, „Odblask to nie obciach”, „Rajd Rowerowy”, „Dzień odblasków”, „Nie zabijaj”. Przeprowadzili również działania pn. „Bezpieczne Święta”, „Bezpieczne ferie”, „Wielkanoc”, „Bezpieczne przejście”, „Prędkość”, „Bezpieczny weekend”, „Listopadowy weekend”, „Bezpieczni po zmroku”, „Gimbus”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne Wakacje”, „Trzeźwość w Przewozie Osób”, „Pasy”, „Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego”, „Twoje światła – Twoje bezpieczeństwo”, „Truck & Bus”, „Znicz”, „Pirat – Stop”, „Andrzejki”, „Alkohol i Narkotyki”, „Ostatki”, „Sylwester”. W ramach tych akcji, policjanci przeprowadzali spotkania informacyjno-edukacyjne w szkołach i innych instytucjach z osobami w poszczególnych grupach wiekowych;

w 2017 rok na zakup elementów odblaskowych wydano kwotę około 4 tysięcy złotych (elementy odblaskowe zakupione przez samorządy i sponsorów), natomiast w 2018 r. wydano około 11 tysięcy złotych.

- działania ukierunkowane na bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania – m. in. „Bezpieczne Święta”, „Bezpieczne Ferie”, „Wielkanoc”, „Bezpieczne Wakacje”, „Noce Profilaktyki”, „Bądź Bezpieczna”, „Rynek”.

Ostrołęccy policjanci przeprowadzali w tym zakresie kontrole miejsc przebywania dzieci i młodzieży, uczestniczyli w akcjach i piknikach rodzinnych. W okresie poprzedzającym działania, planowali i przeprowadzali pogadanki z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i opiekunami przypominali o podstawowych zasadach bezpieczeństwa. Przeprowadzali również kontrole „dzikich” miejsc wypoczynku dzieci i młodzieży (w tym kąpielisk) oraz kontroli punktów sprzedaży i podawania alkoholu. Policjanci przeprowadzili prelekcje w miejscach zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Policjanci przeprowadzali szkolenia dla wolontariuszy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, podczas których przekazywali informację na temat podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz wskazywali, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

W 2017 r. na spoty/filmy wydatkowano kwotę około 1000 złotych. W 2018 r. na spoty i filmy wydatkowano około 3198 złotych, natomiast na nagrody w konkursach - 2 350,67 złotych. Realizacja działań finansowana była przez samorządy i sponsorów.

- działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przestępczości, uzależnieniom i patologiom społecznym – w ramach działań kontrolno-prewencyjnych ukierunkowanych na przeciwdziałanie demoralizacji i czynom karalnym nieletnich (m. in. działania „Nietelni”), dyslokowane były dodatkowe patrole wszystkich służb, zarówno umundurowane, jak też nieumundurowane, celem zapewnienia maksymalnego efektu przeprowadzanych działań. W

ich trakcie kontrolowane były miejsca zagrożone, rejony sklepów z alkoholem, rejony szkół, parków i skwerów oraz lokalów gastronomicznych, pubów i innych miejsc grupowania się młodzieży. W zakresie postępowań w sprawach nieletnich, odnotowano negatywne zachowania przejawiające się w kradzieży, usiłowaniu kradzieży, zniszczeniu / uszkodzeniu mienia, kierowaniu samochodem osobowym bez wymaganych uprawnień, kradzieżach rozbójniczych, uszczerbku na zdrowiu. Ostrołęccy policjanci zatrzymywali nieletnich posiadających narkotyki i nieletnich, którzy w wyznaczonym czasie nie powrócili do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego.

Komenda Miejska Policji w Ostrołęce inicjuje corocznie organizację „Debat społecznych” na terenie Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego pn. „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ”. Na debatach tych poruszane były zagadnienia dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa, a m.in. bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczeństwa i porządku w przestrzeni publicznej, bezpieczeństwa na terenie kompleksów leśnych.

Ostrołęccy dzielnicowi oraz policjanci z Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Ostrołęce w ramach tego typu działań i akcji profilaktycznych przeprowadzali spotkania, prelekcje oraz uczestniczyli w piknikach, działaniach prewencyjnych, itp. skierowanych do osób w każdej z grup wiekowych. W trakcie ich trwania pogłębiali wiedzę mieszkańców z zakresu alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie, bezdomności, żebractwa, demoralizacji nieletnich i nieletnich sprawców czynów karalnych oraz handlu ludźmi. W rejony, gdzie odbywały się akcje, festyny, pikniki, koncerty, zabawy itp., kierowane były większe siły policyjne celem zapewnienia porządku publicznego oraz przeciwdziałania wykroczeniom i przestępstwom.

W zakresie przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi ostrołęccy policjanci zainicjowali i wzięli czynny udział w kilkakrotnej projekcji filmu „Najlepszy” w Ostrołęckim Centrum Kultury, dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęka (przed każdym z seansów prowadzona była prelekcja policyjnego profilaktyka i pracownika ostrołęckiego MONARu odnosząca się do problematyki narkomanii. W wydarzeniach tych wzięło udział około **320** osób na każdym z seansów, tj. około **1 300 osób**. Projekcja filmu była sponsorowana przez Prezydenta Miasta Ostrołęki i Starostę Ostrołęckiego). Przeprowadzili szkolenia dla Pań z terenu Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego pn. „Bądź Bezpieczna”, zainicjowali i przeprowadzili debaty szkolne pn. „Narkotyki, dopalacze? Nie tędy droga!” i innego rodzaju spotkania w palcówkach oświatowych ukierunkowane na przeciwdziałanie narkomanii (wspólnie z pracownikami Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrołęce oraz byłym narkomanem), przeprowadzili akcje „Wieczór profilaktyki” ukierunkowana na promocję zdrowego stylu życia – bez uzależnień (uczestnicy to kadra pedagogiczna i uczniowie klas podstawowych oraz gimnazjalnych szkół z terenu Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego, a w roli prelegentów m. in.: policyjni profilaktycy, Zespół hip-hopowy „RYMcerze” z Wrocławia i Stowarzyszenia Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”), brali udział w piknikach i festynach rodzinnych oraz profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom. Ponadto Oficer Prasowy Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce, za pośrednictwem strony internetowej Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce i lokalnych mediów nagłaśnia działania profilaktyczne ukierunkowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i innym patologiom społecznym. Dodatkowo zamieszcza materiały wskazujące na efekty działań ostrołęckiej Policji w zakresie „walki” z przestępczością narkotykową i nietrzeźwymi kierującymi.

Ostrołęccy policjanci przeprowadzili ponadto działania „Pomocna dłoń” ukierunkowane na przeciwdziałanie bezdomności i żebractwu. Działania te prowadzone były wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, Grupą Ratowniczą Stowarzyszenia Pomocy Rodzinom Nadzieja w Łomży – oddział w Ostrołęce i Myszyńcu oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej i Strażą Miejską w Ostrołęce.

W 2017 r. samorządy i sponsorzy zakupili gadzety profilaktyczne za kwotę 77,48 zł. W 2018 r. samorządy i sponsorzy sfinansowali wieczorów profilaktyki - 1500 złotych, warsztaty i prelekcje - 747 zł.

Cel operacyjny 1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

Przedszkole Miejskie Nr 1

1. Współpraca z Policją, Strażą Miejską w celu realizacji celów edukacyjnych w zakresie poprawy bezpieczeństwa dzieci;
2. Udział w projekcie „Bezpieczna+” we współpracy z I LO;
3. Organizowanie próbnych ewakuacji we współpracy ze Strażą Pożarną.

Przedszkole Miejskie Nr 9

1. W przedszkolu zorganizowane było szkolenie dla rady pedagogicznej i rodziców dzieci z przedszkola w zakresie cyberprzemocy „Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci” - przeprowadzone przez policjanta z Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce;
2. Realizacja działań w zakresie „Bezpieczny przedszkolak” np. prawidłowe posługiwanie się sztuczkami, bezpieczna zabawa, bezpieczne poruszanie się podczas spacerów po chodniku, przejściu dla pieszych, zasady kontaktu z osobą nieznaną;
3. Udział dzieci w konkursie plastycznym pt. „Bawimy się bezpiecznie”;
4. Realizacja akcji propagującej życie wolne od uzależnień- „Zagrożeniom mówię nie”!!!;
5. Opracowano i wdrożono – System bezpieczeństwa dzieci w Przedszkola Miejskiego Nr 9 Bajkowa Kraina i udostępniono dla rodziców na stronie internetowej przedszkola;
6. Organizowane są cykliczne spotkania z policjantem – w formie pogadarek na temat bezpieczeństwa w domu i poza nim, strażnikiem miejskim, strażnikiem wodnym, pielęgniarką, lekarzem, stomatologiem;
7. Odbyło się szkolenie „Pierwsza pomoc przedmedyczna” dla pracowników przedszkola jak i dzieci w poszczególnych grupach;
8. Realizacja Programu edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”;
9. Udział w festiwalu piosenki o zdrowiu organizowanym przez SANEPID.

Przedszkole Miejskie Nr 13

1. Udział w festynach osiedlowych, spółdzielczych, szkolnych;
2. Opracowanie i wdrożenie instrukcji „Organizacja w zakresie bezpieczeństwa dziecka w przedszkolu” oraz instrukcji „Prawidłowego korzystania z placu zabaw”;
3. Organizowanie próbnych ewakuacji we współpracy ze Strażą Pożarną;
4. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla dzieci z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, służby zdrowia.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Stała współpraca z Policją w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa- spotkania profilaktyczne nt. odpowiedzialności prawnej nieletnich i odpowiedzialności prawnej, rozmowy profilaktyczno – ostrzegawcze;
2. Szkolna akcja profilaktyczna bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
3. Udział w kampanii społecznej Krzyże Kurpiowszczyzny;
4. Spotkanie nt. Bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę- 28 uczniów, handel ludźmi;
5. Spotkania w klasach nt. Bezpiecznych wakacji, ferii- skoków do wody w okresie wakacyjnym, Bawię się bezpiecznie i mądrze – o pigułce gwałtu;
6. Współpraca z Policją, kuratorami sądowymi w zakresie demoralizacji, przestępczości uczniów.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 4

W szkole i najbliższym otoczeniu funkcjonuje monitoring wizyjny; współpraca z policją i strażą miejską; dyżury nauczycielskie i pracowników obsługi; realizowany jest szkolny program profilaktyczno – wychowawczy.

Cel operacyjny 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym .

Przedszkole Miejskie Nr 1

1. Opracowanie i wdrożenie „Systemu bezpieczeństwa dzieci w Przedszkolu Miejskim Nr 1”Kraina Uśmiechu”;
2. Spotkania edukacyjne z ratownikiem medycznym i ratownikiem wodnym;
3. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla dzieci z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej;
4. Współpraca z PPP w celu pedagogizacji rodziców na temat ważności poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego dziecka dla prawidłowego rozwoju małego dziecka;
5. Realizacja programu psychoedukacyjnego „Spotkania z Leonem” w zakresie przeciwdziałania zachowaniom agresywnym wśród dzieci.

Przedszkole Miejskie Nr 5

1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów dzieci na kwestie bezpieczeństwa na terenie przedszkola i w otoczeniu domowym podczas zebrań ogólnych i grupowych z rodzicami;
2. Opracowanie i wdrożenie „Procedur zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa podczas pobytu w Przedszkolu Miejskim Nr 5 z Oddziałami Integrycyjnymi w Ostrołęce”
3. Organizacja dla dzieci spotkań z policjantem;
4. Opracowanie w grupach Kodeksu Wzorowego Przedszkolaka;
5. Omawianie zasad bezpiecznego zachowania się w drodze do i z przedszkola i utrwalanie ich podczas spacerów i wyjść .

Przedszkole Miejskie Nr 8

W latach 2017-2018 w przedszkolu podejmowane były następujące działania mające na celu uwrażliwienie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym:

Odbyły się prelekcje dla rodziców na temat:

1. „Bezpieczne korzystanie z komputera i sieci internetowych”;
2. „Zachowania ryzykowne i bezpieczeństwo dzieci w sieci internetowej”.

W latach 2017-2018 w przedszkolu odbyło się 5 spotkań z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji. Podczas spotkań z policjantem dzieci utrwaliły zasady ruchu drogowego, numery alarmowe. Dowiedziały się jak zachować się wobec nieznajomych. Przypomniały sobie zasady bezpiecznego wypoczynku zimą i latem.

- odbyła się także wycieczka do Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce. Wizyta była okazją, aby przypomnieć podstawowe zasady bezpieczeństwa;

- dzieci wzięły udział w pikniku ze służbami mundurowymi, który został zorganizowany przez Służby Mundurowe Ostrołęki, SP Nr 5, OCK i pod patronatem prezydenta Miasta Ostrołęki;

- dzieci wzięły udział w ogólnopolskim przedszkolnym konkursie „Projekt elementu odbłaskowego” zorganizowanym przez Biuro Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji.

Przedszkole Miejskie Nr 16

1. Na spotkaniach organizacyjnych zapoznanie rodziców z zasadami przyprawiania i odbierania dzieci z przedszkola;
2. Prowadzenie rozmów z dziećmi na temat właściwego zachowania się wobec osób nieznanych.

Szkoła Podstawowa Nr 2

1. W ramach Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego realizowane są warsztaty, spotkania, pogadanki i szereg innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie w pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troskę o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców;

2. W szkole obowiązuje „Bezpieczna Karta Szkolna”;

3. Na terenie szkoły i na zewnątrz budynku zainstalowano 28 kamer;

4. Podczas przerw międzylekcyjnych pełnione są dyżury przez nauczycieli według sporządzonego harmonogramu;
5. Raz w roku, w szkole przeprowadzana jest próbna ewakuacja w porozumieniu ze Strażą Pożarną;
6. W szkole obowiązują „Procedury Postępowania w Sytuacjach Trudnych”;
7. W szkole są zatrudnieni pedagodzy;
8. Szkoła współpracuje z instytucjami miejskimi: Komendą Miejską Policji, Sądem Rejonowym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Placówką Pieczy Zastępczej „Korczakówka”, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Stowarzyszeniem Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych i Zagrożonych Uzależnieniem „Nadzieja”, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci;
9. Organizacja spotkań z przedstawicielami KMP dotyczących: Bezpieczeństwa w drodze do szkoły, Bezpiecznych ferii;
10. Uczestnictwo w Europejskim Dniu bez ofiar Śmiertelnych na drogach;
11. Przystąpienie do Kampanii „B&N, czyli B jak bezpieczny, N jak niechroniony”;
12. Udział uczniów w akcji „Bank Odblasków”;
13. Diagnoza środowiska uczniów, rozmowy, wywiady, spotkania, warsztaty.

Szkoła Podstawowa Nr 4

1. W szkole odbywają się uroczystości, spotkania, prowadzona jest działalność ekologiczna, przeprowadzane są zbiórki surowców wtórnych, apele informacyjno - edukacyjne oraz godziny z wychowawcą poświęcone segregacji odpadów. Wychowawcy i pedagodzy na bieżąco informują rodziców o zachowaniu uczniów i rozwiązują sytuacje konfliktowe.
2. W szkole prowadzona jest akcja „Szlanka mleka”, którą objęci są wszyscy uczniowie szkoły podstawowej oraz akcja: „Owoce w szkole” dla uczniów klas I-III. Na terenie szkoły funkcjonuje stołówka szkolna wraz z zapleczem kuchennym, gdzie przygotowywane są obiady dwudaniowe dla wszystkich uczniów bez względu na to czy opłacane są indywidualnie przez rodziców, czy też refundowane przez instytucje zewnętrzne. W ramach działalności MOPR w Ostrołęce z bezpłatnych obiadów korzysta 75 uczniów. Z bezpłatnych obiadów OPS w Rzekuniu korzysta 2 uczniów, OPS Miastkowo 1 uczeń, OPS w Troszynie 1 uczeń, Fundacji „Być razem” 1 uczeń, Placówce Pieczy Zastępczej 1 osoba. Razem z posiłków, refundowanych przez instytucje zewnętrzne, korzysta 80 osób. Z posiłków płatnych indywidualnie, korzysta 72 osoby, 11 uczniów oddziału przedszkolnego korzystało również ze śniadań i podwieczorków.
3. Wychowawcy na lekcjach podejmowali tematykę zdrowego odżywiania, bezpiecznego korzystania ze stron internetowych, tolerancji wobec inności itp. Szkoła spełnia warunki bezpieczeństwa, higieny pracy i nauki. Cała społeczność szkolna dba o ład, czystość i estetykę swoich pomieszczeń. Obiekty szkolne, ich wyposażenie oraz organizacja zajęć odpowiadają wymogom bhp. Szkoła rozpoznaje potencjalne zagrożenia bezpieczeństwa oraz podejmuje działania zapewniające bezpieczeństwo i higienę pracy, o czym świadczy niska liczba wypadków dzieci i pracowników na terenie szkoły.
4. Pracownicy szkoły dbają o zapewnienie każdemu z uczniów bezpiecznego pobytu zarówno w budynku szkoły, jak i na terenie wokół szkoły. Uczniowie, jak wynika z przeprowadzonych badań ankietowych, obserwacji i rozmów, czują się w szkole bezpiecznie. Sprawnie przebiegał okres adaptacyjny w oddziale przedszkolnym oraz w klasach pierwszych. Dzieci i rodzice poznali zasady bezpieczeństwa w szkole. Szczegółowego uregulowania wymagały zagadnienia związane z przyprawianiem do pracowni dzieci oddziału przedszkolnego oraz uczniów klas I przed zajęciami lekcyjnymi oraz odbieranie ich po zajęciach. Ustalone zasady okazały się pomocne i usprawniły funkcjonowanie pracy szkoły.
5. W roku szkolnym 2017/18 przeprowadzono 2 alarmy próbne. Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji miało na celu ocenę przygotowania obiektu oraz pracowników i uczniów szkoły do sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Alarmy zostały przeprowadzone w czasie, gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi. W

trakcie przeprowadzonej ewakuacji nauczyciele i pracownicy szkoły wykazali się dosyć dobrą znajomością zagadnień ujętych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dokonując ewakuacji uczniów w sposób prawidłowy. W użytkowanych pomieszczeniach wyłączono urządzenia elektryczne, a nauczyciele wyprowadzali uczniów w sposób w miarę zorganizowany. Osoby odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa w czasie ewakuacji zadziałały w sposób sprawny, zapewniając przebieg zorganizowanych ćwiczeń zgodnie z procedurami. Pracownicy i uczniowie znali drogi ewakuacyjne oraz sygnały alarmowe. Nauczyciele zapoznali uczniów wszystkich klas z regulaminami bezpieczeństwa. W każdej pracowni w widocznym miejscu umieszczone są takie regulaminy.

I Liceum Ogólnokształcące

1. Udział w spotkaniach z rodzicami wszystkich klas pierwszych (m.in. informacja o zadaniach pedagoga, dyżurach, zasygnalizowanie zagrożeń związanych z rozpoczęciem nauki w nowej szkole, informacja o formach pomocy dla uczniów, bezpieczeństwo w szkole i inne problemy), udział w dniach otwartych dla rodziców, indywidualne rozmowy z rodzicami na temat ich dzieci, pojawiających się kłopotów i środków zaradczych, samopoczucia w szkole, stanu zdrowia, możliwości skorzystania z pomocy specjalistów, ustalanie wspólnych działań, udział w wspieranie wychowawców w rozmowach z rodzicami;

2. Prowadzenie zajęć z uczniami: Auto i alkohol, jak alkohol wpływa na postrzeganie rzeczywistości?;

3. Przeprowadzono zajęcia dla klas pierwszych z zakresu profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych wg programu „Wybierz sam”, zajęcia dla rodziców nt. Trendy wśród młodzieży związane z używaniem substancji psychoaktywnych, zrealizowano koncert profilaktyczny dla uczniów ANTYMINA. Organizacja koncertu profilaktycznego. „Czy słowo może zranić” (4 klasy) oraz koncertu profilaktyczny zespołu „Wyrwani z niewoli” - (8 klas).

Pracownicy pedagogiczni uczestniczyli w szkoleniach: Procedura niebieskiej karty i żółtej kartki (KMP w Ostrołęce), Konferencji „Ku trzeźwości narodu” - Narodowy Kongres Trzeźwości, Konferencji naukowej – Przeciwdziałanie powszechności dopalaczy i innych środków psychoaktywnych „Narkotyki, dopalacze – nie tędy droga”, a także Uzależnienia behawioralne – zjawisko, uwarunkowania, zagrożenia, profilaktyka”.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

1. Spotkania z rodzicami podczas zebrań- przekazanie informacji o procedurach bezpieczeństwa obowiązujące na terenie szkoły oraz o osobach i instytucjach do których można się zgłosić o wsparcie;

2. Spotkania wychowawców w klasach na temat czynników warunkujących bezpieczeństwo w szkole, procedur zachowania się w sytuacjach nadzwyczajnych- cała szkoła;

3. Wspólne z policją patrole szkoły i jej terenów;

4. Diagnoza środowiska szkolnego pod kątem używania środków psychoaktywnych- ankietowanie uczniów – cała szkoła;

5. Stała współpraca z Policją w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa- spotkania profilaktyczne nt. odpowiedzialności prawnej nieletnich i odpowiedzialności prawnej, rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze.

CEL STRATEGICZNY 6.

ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I LUDZKIEGO.

Cele operacyjne:

- 1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.**
- 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Doskonalenie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie niezbędnych środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.
2. Zapewnienie mieszkańcom informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej na stronach internetowych oraz w postaci broszur i ulotek.
3. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym.

Wskaźniki monitoringowe:

- **liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce

2017 r. - 62 osoby

2018 r. - 70 osób

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego

2017 r. - 25

2018 r. - 27

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

2017 r.

1 osoba wzięła udział w seminarium szkoleniowym pt. „Rola policjanta w realizacji procedury Niebieskiej Karty i współpraca z zespołem interdyscyplinarnym” zorganizowanym przez Komendę Główną Policji w Radomiu.

Psycholog OIK uzyskał kwalifikację zawodową – Specjalisty Psychoterapii Uzależnień PARPA, wzięła również udział w konferencji zorganizowanej przez Szkołę Specjalistów Psychoterapii Uzależnień i Instruktorów Uzależnień CARE BROK sp.zo.o.

2018 r.

1 osoba wzięła udział w szkoleniu „Substancje Psychoaktywne w Polsce, a najnowsza polityka antynarkotykowa”,

1 osoba wzięła udział w szkoleniu „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym”,

1 osoba wzięła udział w szkoleniu „Profilaktyka zachowań przemocowych”.

- **liczba opracowanych i zrealizowanych projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi,**

2017 r. 1 projekt/94 osoby bezdomne

2018 r. 1 projekt/108 osób bezdomnych

Projekt pn. „Pomocna dłoń - działania profilaktyczne na rzecz osób bezdomnych, niezaradnych życiowo W dniu 20 grudnia 2017 r. i 27 listopada 2018r. zostały zawarte porozumienia w sprawie realizacji działań profilaktycznych na rzecz osób bezdomnych, niezaradnych życiowo pn. „Pomocna dłoń” z Komendą Miejską Policji w Ostrołęce, Urzędem Miasta Ostrołęki, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, Oddziałem Terenowym w Ostrołęce Grupy Ratowniczej Stowarzyszenia Pomocy Rodzinom Nadzieja w Łomży, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Ostrołęce oraz Strażą Miejską w Ostrołęce.

W 2017 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej rozpowszechniał i promował, na spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stale w siedzibie, materiały podnoszące świadomość społeczną w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie m.in: przekazał członkom Zespołu Interdyscyplinarnego plakat dot. przemocy, który został opracowany przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” -20 szt. – broszury: - „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie” - 50 szt.- „Procedura Niebieskie Karty – podstawowe informacje” - 50 szt. - „Przemoc w rodzinie – sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie” - 50 szt. - „Jak radzić sobie z przemocą? - porady psychologiczne dla osób doznających przemocy” - 100 szt. - „Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej” - 100 szt. - „Przemoc seksualna wobec dzieci” - 20 szt. - ulotki: - „Dlaczego milczysz kiedy widzisz przemoc” - 100 szt. - „Nie warto milczeć o przemocy. Gdzie szukać wsparcia” - 100 szt. - „Nie odwracaj wzroku” - 100 szt. - „Przemoc może przechodzić z pokolenia na pokolenie” - 100 szt. - „Dzieci powielają zachowania rodziców” - 100 szt. - „Mali świadkowie, wielkie dramaty” - 100 szt. - „przemoc rodzi przemoc” - 100 szt. - „Obserwowanie przemocy to piętno na całe życie – 100 szt. - „Nie bądź obojętny” - 100 szt. - „Nie wiń osoby, która doznała przemocy, to sprawca jest winny” - 100 szt.- „Jeśli jesteś ofiarą przemocy domowej lub jej świadkiem – zadzwoń 800 12 00 02” - 100 szt. - „800 70 2222 – Centrum Wsparcia dla Osób w stanie Kryzysu Psychicznego” - 50 szt.

W 2018 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej rozpowszechniał: broszury „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie” - 50 szt. - „Procedura Niebieskie Karty – podstawowe informacje” - 50 szt. - „Przemoc w rodzinie – sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie” - 50 szt. - „Jak radzić sobie z przemocą? - porady psychologiczne dla osób doznających przemocy” - 100 szt. - „Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej” - 100 szt.- „Przemoc seksualna wobec dzieci” - 20 szt. - ulotki: - „Dlaczego milczysz kiedy widzisz przemoc” - 100 szt. - „Nie warto milczeć o przemocy. Gdzie szukać wsparcia” - 100 szt. - „Nie odwracaj wzroku” - 100 szt. - „Przemoc może przechodzić z pokolenia na pokolenie” - 100 szt. - „Dzieci powielają zachowania rodziców” - 100 szt. - „Mali świadkowie, wielkie dramaty” - 100 szt.- „przemoc rodzi przemoc” - 100 szt.- „Obserwowanie przemocy to piętno na całe życie – 100 szt.- „Nie bądź obojętny” - 100 szt.- „Nie wiń osoby, która doznała przemocy, to sprawca jest winny” - 100 szt.- „Jeśli jesteś ofiarą przemocy domowej lub jej świadkiem – zadzwoń 800 12 00 02” - 100 szt. - „800 70 2222 – Centrum Wsparcia dla Osób w stanie Kryzysu Psychicznego” - 50 szt.

- **liczba organizacji pozarządowych wspieranych przez samorząd miasta**

Miasto Ostrołęka, od wielu lat zleca ww. podmiotom, realizację zadań publicznych w następujących obszarach:

- 1) kultura i sztuka,
- 2) kultura fizyczna,
- 3) pomoc społeczna,
- 4) pomoc społeczna - działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 5) ochrona i promocja zdrowia,
- 6) profilaktyka, rozwiązywanie problemów alkoholowych,
- 7) edukacja, oświata, wychowanie,
- 8) udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

W 2017 roku samorząd współpracował z 98 organizacjami pozarządowymi. Prezydent Miasta Ostrołęki ogłosił 8 konkursów w 8 obszarach. W 8 zorganizowanych konkursach ofert złożonych zostało 179 projektów. Zawarto 152 umowy na dofinansowanie realizacji zadania publicznego. Łącznie na obszary współpracy - zawarte w Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w 2017 roku ze środków Miasta przekazano 2.547.450,88 złotych.

W 2018 roku samorząd współpracował z 97 organizacjami pozarządowymi. Prezydent Miasta Ostrołęki ogłosił 12 konkursów w 8 obszarach. W 12 zorganizowanych konkursach złożonych zostało 205 projektów. Zawarto 151 umów na dofinansowanie realizacji zadania publicznego. W 2018 roku ze środków Miasta przekazano na ten cel na łączną kwotę 2.614.226,01 złotych.

Przedsięwzięcia, które podjęto w nowym okresie programowania oraz przedsięwzięcia, które były kontynuacją podjętych do 2017 r.

- dalsze funkcjonowanie świetlic - realizowane przez Zespół Placówek Wsparcia Dziennego - Na funkcjonowanie Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w 2017 roku przeznaczono ogółem kwotę 1 198 045 zł, z czego: z budżetu Miasta – plan budżetu jednostki 1 117 614 zł dotacja w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”, ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, włączona do budżetu jednostki 26 564 zł, dotacja w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”, ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, ze środków Funduszu Pracy, poza budżetem jednostki 53 867 zł. W ramach środków oprócz wynagrodzeń i opłat, w świetlicach i pomieszczeniach przynależnych do ZPWDz na bieżąco i w miarę potrzeb wymieniano lub doposażano je w drobne sprzęty i materiały, niezbędne do codziennego użytku. W świetlicy „Gwarek” przeprowadzono gruntowny remont użytkowanego pomieszczenia. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu wychowawcy, zakupiono nowe stoły, wyposażono kącik do zajęć profilaktycznych w tablice magnetyczne i suchościernalne, kanapę i pufy. Prace związane z remontem wykonali Pracownicy Miejskiego Zarządu Obiektów Sportowo – Turystycznych i Infrastruktury Technicznej w Ostrołęcie w ramach współpracy. Całkowity koszt remontu wyniósł 9 487,35zł (zakup i montaż wykładziny, zakup i montaż drzwi, stoły, krzesła, art. remontowe). Dodatkowo wyposażenie kącika możliwe było dzięki wsparciu finansowemu Prezydenta Miasta Ostrołęki w kwocie 3.500,00 zł.

Remont przeprowadzono również w pokoju asystentów rodziny. Pomalowano w nim ściany i powiększono, poprzez wyburzenie ścianki działowej z sąsiadującym pomieszczeniem, a na podłodze zamontowano panele podłogowe.

Świetlicę „Elfy” doposażono w szafę przeznaczoną do przechowywania prac dzieci i pomocy dydaktycznych oraz notebooka. W świetlicy „Promyk” wymieniono wieszaki w części przeznaczonej na szatnię, szafki łazienkowe, zakupiono podajnik do ręczników jednorazowych i drobny sprzęt kuchenny. W świetlicy „Pociecha” wymieniono drzwi wejściowe.

W 2018 r. na funkcjonowanie Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w 2018 roku przeznaczono ogółem kwotę 1 237 824 zł, z czego: z budżetu Miasta - plan budżetu jednostki 1 163 000 zł, dotacja w ramach "Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018", ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, włączona do budżetu jednostki 53 704 zł, dotacja w ramach "Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018", ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, ze środków Funduszu Pracy, poza budżetem jednostki 21 120 zł. W ramach tych środków, oprócz wynagrodzeń i opłat, świetlice i pomieszczenia przynależne do ZPWDz na bieżąco i w miarę potrzeb doposażano w drobne sprzęty i materiały, niezbędne do codziennego użytku oraz wymieniano zużyte. Przeprowadzano bieżące prace remontowe. W świetlicach „Pociecha” i „Słodziaki” wymieniono osłony grzejnikowe. Zakupiono glazurę i terakotę do świetlicy „Pociecha” w ramach przygotowań do generalnego remontu kuchni i korytarza, planowanego na 2019 r. za łączną kwotę 9 080 zł.

- zatrudnianie asystentów rodziny - Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w 2017 r. zatrudniał 5 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy na 4,5 etatach. Jeden z asystentów zatrudniony został od maja 2017 r. w wymiarze ½ etatu, w związku z napływem nowych wniosków o przydzielenie asystenta rodziny i koniecznością objęcia wsparciem tych rodzin. Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w 2018 r. zatrudniał 5 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy na 4,5 etatach,

- dalsza współpraca w celu zapewnienia osobom i rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych uzyskania właściwej pomocy i osiągnięcia życiowego usamodzielnienia oraz ich integracji z lokalnym środowiskiem - zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- prowadzenie działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych: organizowanie imprez integracyjnych przez DPS, Dzień Patrona – Dzień otwarty Domu (spotkanie z rodzinami mieszkańców) 3.06.2017 r. i 16.06.2018 r., Przegląd Twórczości Domów Pomocy Społecznej, Środowiskowych Domów Samopomocy i Warsztatów Terapii Zajęciowej „Pożegnanie Lata” 20.09.2017r. 19.09.2018r., udział w festynach osiedlowych i innych imprezach organizowanych przez miasto Ostrołęka, udział w imprezach integracyjnych organizowanych przez inne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy i stowarzyszenia,
- zakup mikrobusu 9-osobowego z windą przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych - Peugeot Boxer o numerze identyfikacyjnym VIN: VF3YB2MFB12H19221 zakupiony w ramach realizowanej umowy Miasta Ostrołęki z PFRON nr WRR/000298/07/D z dnia 08.09.2017r. o dofinansowanie projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, projekt z obszaru D, (umowa na zakup z firmą OSKAR nr SSM.8120.5.38.2016 z 23 marca 2018r.). Mikrobus przekazano dla DPS w dniu 15 czerwca 2018r. Wartość pojazdu brutto na podstawie f-ry nr 50/017/001/00012/2018 z dnia 12.06.2018r. wynosiła 153.211,76 zł,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez kontynuowanie akcji informacyjno-edukacyjnej przy wsparciu lokalnych mediów - zrealizowane przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W ramach realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2023 propagował ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez:
  - zamieszczenie na słupach ogłoszeniowych plakatu promującego rodzicielstwo zastępcze, którego projekt przygotowała zwyciężczyni konkursu ogłoszonego przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla uczniów szkół gimnazjalnych (2017 rok) – koszt 101,00 zł,
  - przeprowadzenie z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w ostrołęckich szkołach podstawowych konkursu na logo Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce (2018 rok) – bez kosztów,
  - zamówienie i rozkolportowanie wśród pracowników instytucji działających na terenie miasta Ostrołęki kalendarzy ściennych zachęcających do podjęcia trudu rodzicielstwa zastępczego – koszty: 1633,00 zł (2017 r. – 923,00 zł, 2018 r. – 710,00 zł),
  - udzielenie lokalnej rozgłośni radiowej wywiadu dotyczącego rodzicielstwa zastępczego przez pedagoga zatrudnionego w ORPZ (2017 rok),
  - rozpowszechnianie w instytucjach użyteczności publicznej ulotek informacyjnych dotyczących warunków, jakie muszą spełniać kandydaci na rodziny zastępcze i zadań realizowanych przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (2017 i 2018 rok),
  - zorganizowanie uroczystości z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz spotkania wigilijnego rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej - koszty: 15693 zł (2017 r. – 6798,00 zł i 2018 r. – 8895,00 zł),
 zorganizowanie wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie spotkania władz Miasta Ostrołęki z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej kontynuującymi naukę (2017 rok) – koszty: 258,00 zł
- w wyniku dokonanej analizy potrzeb, w 2017 r. w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie została utworzona Noclegownia dla Osób Bezdomnych. Noclegownia dysponuje 30 miejscami. W zimie, przy ujemnej temperaturze Noclegownia przyjmuje osoby potrzebujące w ilości większej niż liczba miejsc. Osoby bezdomne, nie przebywające w Noclegowni mają możliwość umycia się, wyprania swoich ubrań lub otrzymania innej, czystej odzieży. W okresie letnim w Noclegowni przebywa około 20 osób. Pracownicy pracują z osobami bezdomnymi pod kątem leczenia uzależnień, korzystania z usług lekarza

pierwszego kontaktu. Pracownicy pracują z osobami bezdomnymi również pod kątem wychodzenia z bezdomności. Kierują te osoby na różnego rodzaju szkolenia. Biorą udział w różnego rodzaju programach służących usamodzielnieniu się. Noclegownia współpracuje z Ostrołęckim Stowarzyszeniem Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”. Osoby bezdomne mają możliwość wzięcia udziału, jako wolontariusze w różnego rodzaju przedsięwzięciach organizowanych przez Stowarzyszenie, jak również organizowane przez Noclegownię, np. sprzątanie zapomnianych grobów, prowadzenie ogródka, itp.

- dalsze pozyskiwanie środków finansowych na aktywizację społeczno-zawodową klientów pomocy społecznej – podpisanie umowy z Powiatowym Urzędem Pracy na organizację prac społecznie użytecznych w okresie od 1 maja 2017 r. do 31 października 2017 r. oraz w okresie od 1 czerwca 2018 r. do 30 listopada 2018 r. Do prac społecznie użytecznych skierowanych zostało 20 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których udział w pracach był szansą zdobycia doświadczenia zawodowego oraz poprawy sytuacji materialno – bytowej.
- zwiększenie środowiskowej oferty wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki - w 2017 r. został uruchomiony w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce Dzienny Domu „Seniora +”. Dom wspiera 30 osób starszych, które z powodu wieku lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy im zapewnić. Dom oferuje seniorom usługi: socjalne, opiekuńcze, edukacyjne, kulturalno - oświatowe, sportowo – rekreacyjne z zakresu aktywności ruchowej oraz społecznej. Celem działalności domu jest uaktywnienie społeczne uczestników, umożliwiające im samodzielne funkcjonowanie i poprawę stanu psychofizycznego w codziennym funkcjonowaniu społecznym, zdrowotnym, przeciwdziałania izolacji i osamotnieniu, aktywizuje te osoby do podejmowania różnorodnych działań.

Podsumowanie

Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych wypracowanych w niniejszym dokumencie przyczyniła się m.in. do:

- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- zmniejszenia liczby rodzin i osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej.
- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,
- zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,

- zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- zwiększenia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenie efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach.